

røde garde

AVISA TIL RØD UNGDOM

NR. 4 1975 PRIS: 2 KR.

mot seier
for de
Indo-
Kinesiske
folkene

RØDE GARDE

Avisa til RØD UNGDOM
Boks 2046
Grunerløkka, Oslo 5.

Postgiro 20 60 68.
Abonnementspris kr. 20,- pr. år.
RØDE GARDE kommer ut
med 9-10 nr. pr. år.
Redaktør og ansvarlig utgiver:
Erling Maartmann-Moe.

Bli med i revolusjonært valgarbeid!

Ved kommune- og fylkestingsvalget til høsten vil det finnes ett alternativ for revolusjonær ungdom over hele landet – Rød Valgallianse.

Hva skiller Rød Valgallianse fra de andre partiene som stiller til valg?

For det første: Alle de andre partiene fra Høyre til SV framstiller valget som noe som kan skape store forbedringer i folks hverdag – «stem på oss, så skal du få det bedre». Løftepolitikken er felles for dem, sjøl om innholdet er forskjellig. Vi sier: De plassene vi får i kommunestyre og fylkesting skal vi bruke som talerstoler for en arbeiderpolitikk og kjempe for den innafor de mulighetene slike organer gir, men noen virkelig forandring blir det ikke uten gjennom en sosialistisk revolusjon.

Rød Valgallianse er et revolusjonært alternativ. Vi ser på kommunestyre og fylkesting som deler av det kapitalistiske statsapparatet. Vi mener det er feil å se på disse organene som «demokratiske makt-sentra» som kan reformeres bare det kommer bra folk inn i dem. De er bastet og bundet av lover og regler og kan stort sett bare ta avgjørelser i mindre saker som veier, mindre bevilgninger osv. Noen virkelig makt til f.eks. å opprettholde arbeidsplasser har et kommunestyre ikke, og kan det heller ikke få i et kapitalistisk Norge. Derfor er det løgn og bløff når løftepolitikkerne lover store forbedringer, hvis de får mange plasser i disse styrene, i virkeligheten er det av minimal betydning hvem som har flertallet. Derimot er det av stor betydning å ha folk i disse organene som kan bruke dem som talerstoler for en bra politikk og avsløre hvordan disse styrene egentlig fungerer. Derfor mener Rød Valgallianse at det er viktig å få plasser i kommune- og fylkesting.

For det andre: Rød Valgallianse vil bruke valgkampen til å propagandere for revolusjon og sosialisme, for kamp mot supermaktene USA og Sovjet, for kamp mot AP og LO-ledelsens klassesamarbeidspolitikk. Noen vil kanskje stusse over at vi tar opp sånne saker i et kommunevalg, og de borgerlige partiene sprer aktivt forestil-

linga om at sånne saker er «uvedkommende» for kommunevalget. Men vi lar ikke borgerskapet bestemme hva som er «viktig» i et valg: Vi vil bruke valgkampen til å kjempe for en konsekvent revolusjonær politikk på alle områder. Å begrense valgkampen til bare å ta opp lokale saker, ville være å gå med på de borgerlige illusjonene om hva et kommunestyre er.

For det tredje: Rød Valgallianse vil stå for en konsekvent revolusjonær linje i den lokale kampen og dagskampen. Gjennom valgkampen skal vi styrke kampen for krav som 50 miles fiskerigrense, mot nedlegging av arbeidsplasser, mot dyrtid og bolignød, mot undertrykking og utbytting av kvinner og ungdom.

Rød Valgallianse vil legge vekt på å få fram og kjempe for ungdommens krav. I programmet tas opp saker som:

- hybelsituasjonen for yrkesskoleelever og læringer
 - kampen for elevenes økonomiske kår
 - for en skole i folkets tjeneste
 - mot borgerlig indoktrinering
 - unge arbeidere og læringers lønnskrav
 - enheten lærer, elev og arbeidsfolk
- for å nevne noen eksempler. Ungdommens viktigste dagskrav tas opp og settes i sammenheng med revolusjonen og kampen for et sosialistisk Norge.

For det fjerde: Sjølve valgkampen vil skille seg skarpt fra andre partier. Over hele landet dannes det nå valgkampgrupper for Rød Valgallianse. Disse gruppene har som målsetting ikke bare å spre propaganda, kjempe for Rød Valgallianse sin politikk, men de skal også utvikle og skolere deltakerne politisk gjennom valgkampen. Det vil bli arrangert åpne møter, diskusjoner og politiske studier for å få ut politikken, utvikle den og utvikle deltakerne. Vi vil oppfordre alle som er interessert til å bli med i ei slik valgkampgruppe og bli med i arbeidet. Det har sjølsagt ikke noe å si om du har stemmerett eller ikke.

Men, vil mange spørre, vil Rød Valgallianse stille liste der jeg bor?

Rød Valgallianse vil stille lister i et

mindretall av landets kommuner og fylker. Men det betyr ikke at det ikke skal drives valgarbeid der vi ikke stiller. Tvert i mot – der vi ikke stiller er Rød Valgallianses linje aktivt boikott. Det betyr at det også på slike steder skal opprettes valgkampgrupper, spres propaganda, drives politiske studier og holdes åpne møter.

Hvorfor boikott? Vi mener at revolusjonære ikke kan stemme på andre rikspartiets lister der Rød Valgallianse ikke stiller. Vi mener at de borgerlige arbeiderpartiene AP og SV har ei linje som aldri vil føre til sosialisme i Norge, men til nederlag både i kampen for sosialismen og i dagskampen. SV er et haleheng til Arbeiderpartiet, støtter den feilaktige oppfatninga at Sovjet er et sosialistisk land, og respekterer f.eks. taushetsplikten i kommunestyrene t.o.m. når arbeidsplasser står på spill. Noen steder vil folk si at det er progressive SVere på listene som er uenig med synet på Sovjet og står for en bra klassekamplinje – er det ikke tross alt bedre å få en slik representant valgt? Vi mener at hvis folk virkelig mener noe med å bryte med SVs hovedlinje, kan de ikke stille seg på SV-listene som representanter for et slikt parti. Dessuten vil en stemme for en slik person bli en stemme for partiets allmenne politikk. Og viktig: Det finnes ingen garantier for at de holder sine løfter: Så snart de er innvalgt vil de komme i en partifraksjon og under partiets ledelse. Derfor mener vi at det er riktig å boikotte overalt der RV ikke stiller liste.

Valgkampgruppene er i gang. Vi vil oppfordre folk både over og under stemmerettsalderen til å bli med i valgkampgrupper og arbeide aktivt for Rød Valgallianses politikk både der vi stiller liste og der vi oppfordrer til boikott. På skoler er det en viktig sak å arbeide for prøvevalg og skoleavstemninger. Bruk valgkampen til å styrke de revolusjonære ideene i ungdomsmassene.

Fram for Rød Valgallianse!

I Bjartmars favn

(fri framstilling av noe som skjedde ved Arendal gymnas i høst)

Departementets »informasjonssjef» beåret skolen vår med et besøk i høst. Mens stadig fleire skoler vedtok streik mot Statsbudsjettet dro han til byen vår for ihvertfall å stoppe en streik.

Han hadde stålkoft og blådress med moderne snitt som vi hadde venta. Det han sa var også omtrent det vi hadde regna med, og som vi var forberedt på. Han holdt litt av en tale. Vi var privilegerte. Vi måtte tenke på dem som ikke har anledning til å gå på skole. Å, for en rivende utvikling vi har hatt. Jeg kan forsikre at alt som kan gjøres blir gjort for å bedre situasjonen for skole-elevne. Men dessverre osv.

Han var »folkelig og fin». Prøvde seg med noen saftige uttrykk av og til, men da ble han møtt med piping.

Etter pausen fikk han derimot god hjelp. Fra hvem? Fra høyrefolka, selvsagt, hvem andre? De skreik og bar seg og vifta med armene og førte seg korrekt som de hadde lært på tale-kurset. Forhandlinger! sa de, for all del ikke streik. Å stemme for streik er det samme som å gi en stemme til proletariatets diktatur!

Etter møtet hadde informasjonssjefen »kameratslige samtaler» med de ivrigste høyrefolka. Er det ikke forferdelig, sa han. Jo,

nikket de. Man må følge de demokratiske spillreglene. Ny nikking. Hvor vil dette ende? De ristet på hodet.

Allianse mellom den norske regjering utgått av »arbeiderpartiet» her representert ved Kirke- og undervisningsdepartementet — og de reaksjonære i Unge Høyres Landsforbund her representert ved lokale UH-pamper var etablert.

Allmannamøtet gjorde alt mye klarere for oss:

Inne i Tigerstaden sitter Bjartmar Gjerde med byråsjefer og informasjonssjefer og hele røklet og ordner opp sånn at borgerskapet skal sitte tryggest mulig i villaene sine. De lager proposisjoner og blar med ord både i øst og vest. På skolen vår løper så UHerne føttene av seg for å hindre at folk gjennomskuer det som skjer, eller enda verre: at elevene gjør noe med det. Målet deres er å kvele all aktivitet ved å få det inn i verdige former.

Jeg ser for meg det strålende ansiktet til Bjartmar Gjerde da han mottar meldingen fra NGS-landsmøtet om formannsvalget. Vel, kunne han ha ønsket seg en sosialdemokrat, men han er da realist.

Jeg ser også for meg informasjonssjefen før han drar fra skolen vår, idet han slår UH-lederen på skuldra og sier: Takk for hjelpa, kompis, sørg for at det ikke blir noe mere bråk her. Stol på meg sjef, svarer Høyre-fyren.

Anton fra Arendal

Kvinneår ala Moskva

Denne annonsen for den russiske bilen »Lada» fant vi her om dagen i Aftenposten. Det er tydelig at de nye kapitalistene skyr lite for å markedsføre sine produkter, eller hva synes dere om teksten i reklamen:» De vakre,

elegante linjene — og det komfortable interiøret står godt til enhver kvinne »!

Jeg melder meg på / er interessert i nærmere opplysninger om leiren på:

☐ Håøya ved Oslo	3. — 10. august
☐ Tromøya ved Arendal	10. — 17. august
☐ Rogaland	20. — 27. juli
☐ Herdla ved Bergen	20. — 27. juli
☐ Hjelle i Sogn og Fjordane	3. — 10. august
☐ Kyrkseterøra i Trøndelag	10. — 17. august
☐ Lovund ved Nesna	3. — 10. august
☐ Kvaløya ved Tromsø	3. — 10. august
☐ Kirkenes	27. juli — 3. august

— I tillegg vil det bli en leir på Østlandet i fellesferien.

Navn

Adresse

Alder Yrke

Jeg har betalt påmeldingsgebyr kr. 50,— til Rød Ungdom, boks 610, Sentrum Oslo, postgiro 20 06 15.

Pris for leirene: Kr. 225,—. For folk i Nord-Norge med lang reise: Kr. 175,— (Restbeløpet betales seinest ved fram møte på leiren).

Lada 1200 kvinneårets bil!

De vakre, elegante linjene — og det komfortable interiøret, står godt til enhver kvinne. Hun kan føle seg trygg også — fordi Lada 1200 er så driftssikker og har lykkelige plater i kassen enn de fleste andre biler. Lada 1200 har sikre bremsar, god instrumentkontroll, lavt bensinforbruk — lett å kjøre — lett å stelle.

Og prisen kr. 26.500,— lev. Oslo. Se stasjonsvognen også kr. 29.900,— og Lada 1500 5 personvogn kr. 31.900,—

Lada
Stasjonsvogn 1200

KONELA NORGE
BIL A/S

Salg og service over hele landet, kontakt nærmeste forhandler

FNL-styrkene hilses velkommen av befolkninga i frigjort landsby.

Folkene i Indo-Kina vinner stadig framgang i kampene sine mot USA-imperialismen og marionette-regjeringene i Saigon og Pnom Penh. I Kambodsja er det bare et tidsspørsmål før frigjøringsstyrkene har vunnet en fullstendig seier. Lon Nol har pakka kofferten og reist til utlandet for å «samle støtte» for sin kamp, men til og med han sjøl sier at han ikke regner med å vende tilbake til Kambodsja. I Vietnam kjemper PRR for å forsvare Paris-avtalen mot USAs og Thieus stadige brudd.

Lon Nols og Thieus desperate situasjon har gitt støtet til nye anstrengelser fra de reaksjonære her hjemme. Borgerpressen hyler om «kommunistinvasjon fra Nord» og gir et bilde av «flyktningene» som er fullstendig fordreid.

nye seire i Vietnam: PRR

For snart to og et halvt år siden ble Paris-avtalen undertegnet. Etter den har USA forpliktet seg til å trekke seg helt ut av Vietnam, videre forpliktet de seg til å stoppe

all hjelp til Thieu innen 6 mnd. etter at avtalen var undertegnet. Videre ble det klart slått fast at det var to parter i Sør-Vietnam som skulle forhandle om en koali-

sjonsregjering som skulle arrangere frie valg i Sør-Vietnam.

Nå, to og et halvt år etter at avtalen ble undertegnet kan vi se hvor alvorlig USA og Thieu tar avtalen. USA sender hver dag over 2 millioner dollar i hjelp til Thieu-regimet. USA har over 20 000 «rådgivere» hos Thieu som ikke er noe annet enn offiserer som kriger i sivil. Thieu sjøl har aldri respektert Paris-avtalen. I stedet for å gå med på forhandlinger som Paris-avtalen krever, har han nektet å forhandle med PRR i det helt tatt i over to år. I stedet for å gå med på å arrangere frie valg, har han sagt at han vil kjempe til han behersker hele Vietnam. I stedet for å slutte fred som avtalen krever, har han brukt alle de provinshovedstedene som PRR nå har tatt som utgangspunkt for stadige angrep på de frigjorte områdene. I stedet for å løslate de 200 000 politiske fangene som avtalen krever, har han bygd nye konsentrasjonsleirer og tatt nye fanger.

PRR ventet lenge tålmodig

og håpet at Thieu skulle være villig til å forhandle. Men høsten 73 ble angrepene mot de frigjorte områdene så kraftige og hyppige at PRR ga ordre til sine styrker om å forsvare sine områder militært, og forsvare befolkningen mot overgrep fra Thieu.

Men Thieu ville ikke respektere avtalen. Det var ingen annen måte å få han til å stoppe krigshandlingene på enn å uskadeliggjøre utgangspunktet for angrepene — det er dette som er bakgrunnen for at PRR har tatt en rekke provinshovedsteder den siste tida. PRR har lenge behersket områdene rundt byene, men har nå tatt dem sammen med opprørstyrkene i byene sjøl som har mista tålmodigheten med Thieus styre. Folk i provinsene har tatt makta med støtte fra FNL-styrkene.

»FLYKTNINGENE»

Borgerlige aviser her hjemme har slått stort opp de såkalte flyktningene den siste tida, og framstiller det som om de flykter vekk fra «kommuniststyrkene» til Thieus «frihet».

Demonstrasjoner i Saigonområdet mot Thieu

Thieu-spion

Unge Høyre har etter å ha holdt mest kjeft om Vietnam en stund kommet med uttalelser igjen som støtter fascist-regimet i Saigon. De snakker om Vietnam som to nasjoner, der nord liksom angriper sør, ennå Paris-avtalen uttrykkelig slår fast: Vietnam er ett land, ett folk. Dette viser at verken Unge Høyre eller USA bryr seg det fnugg om hva som står i Paris-avtalen.

Per Danielsén, en »varm

potet» for Unge Høyre som nylig ble ekskludert har gjen-
nom et kupp overtatt »Norsk-
Vietnamesisk Forbund». Dette er en organisasjon som foruten å være propaganda-sentral for Saigon-ambassaden har som viktigste oppgave å sjekke fortida til journalister som søker visum til Sør-Vietnam. Slik kan en hindre at folk som kunne komme til å skrive sannheten om det de ser skal få komme til Viet-
nam.

forsvarer Parisavtalen

Riktignok kan ikke de borgerlige avisene bestemme seg om det er 5 millioner eller noen hundre tusen som flykter, men viktigere er dette: Thieu bruker »den brente jords taktikk». Det betyr at når Saigonstyrkene anser et område som utsatt eller trua så evakuerer de befolkninga og setter fyr på området slik at det ikke skal være noe igjen for PRR å overta. Den samme taktikken ble brukt av tyskerne i Norge under krigen i Finnmark, altså rein tvangsevakuering.

De borgerlige avisene har også hatt oppslag om at »PRR-styrkene har skutt mot flyktninger». Sannheten er at Saigon-soldatene bruker tvangsevakueringa delvis også til å skjule egen framrykking og bruker sivile som »skjold» for seg sjøl.

Thieu holdes oppe utelukkende ved hjelp fra USA, og hans sabotasje av Paris-avtalen har tvunget PRR til å ødelegge utgangspunktet for de militære angrepene. Dette, sammen med at motstanden i Saigonområdet stadig øker,

gjør at Thieu nå er i en desperat situasjon. Hans soldater deserterer i massvis til FNL-styrkene, moralen i hæren er på bunnivå. Da en amerikansk senatskomisjon for en stund siden var i Saigon for å undersøke om Thieu trengte mer hjelp, fant de ubrukke våpenlagre for 5 millioner dollar. Det var ikke våpen Saigon-hæren trengte, men folk som ville bruke dem.

Thieu har blitt desperat. I mars ble en journalist fra den franske avisa »Le Monde» skutt ned på åpen gate av Thieus politi fordi han hadde skrevet sannheten om hva som foregikk i Saigon-hæren. Det blir vanskeligere for Thieu å få økonomisk støtte, ikke minst pga opinionen i USA. Allikevel skal vi være oppmerksomme på at USA kan forsøke seg igjen. General Westmoreland tideligere sjef for de amerikanske styrkene i Vietnam, ivrer nå for å bombe igjen. President Ford snakker om å trappe opp støtta til Lon Nol i Kambodsja for å forsvare »den ameri-

kanske sikkerheten», altså rein Hitler-argumentasjon. På slike desperate forslag er det

bare ett svar vi kan gi: Økt støtte til de Indo-Kinesiske folkene sin kamp!

mot full seier i Kambodsja

I 1970 satte CIA i scene et kupp i Kambodsja og innsatte Lon Nol som hersker. Kambodsja hadde før dette ført en uavhengighetspolitikk i forhold til stormaktene, og det kunne ikke USA tåle. Men en ting regna ikke USA med: I Kambodsja fantes det et godt forberedt marxist-leninistisk parti som sto klar til å ta fatt på frigjøringskampen. Et parti som forsto å forene alle som forenes kunne mot den hjemlige reaksjonen og USA-imperialismen, og et parti som stolte på egne krefter og væpna kamp.

I løpet av en periode på

bare 5 år har den kambodsjanske frigjøringshæren frigjort omtrent hele landet, og i det dette skrives står de bare 8 kilometer fra hovedstaden. Lon Nol har pakka kofferten og reist, og har han litt vett så prøver han ikke å komme tilbake, men han er da også lovet asyl i USA.

Erfaringa i Kambodsja viser atter en gang at et lite folk kan bekjempe en stor og overlegen fiende hvis det stoler på egne krefter og på væpna frigjøringskamp. Da er imperialismen dømt til undergang!

Notodden: 10 mann kommunen

Notodden 1972. En utkant-Kommune som trenger arbeidsplasser. Hard rasjonalisering på Hydroavdelinga i flere år, og nedtrapping som førte til at flere hundre måtte overføres til Hydroanlegget på Herøya var foranledningen til at kommunen skulle prøve å skaffe nye arbeidsplasser. Det ble aldri gjort noe forsøk fra kommunens side på å hindre nedtrappinga på Hydroanlegget.

I stedet setter kommunen i gang og «legger forholda til rette» slik at ny kapital kan etablere seg i bygda. Det bygges et svært industrifelt med lokaler, det bygges flyplass. Under motstand fra befolkninga bl.a. fordi anlegget blir fantastisk dyrt, kjørte kommunen igjennom et «koste hva det koste vil»-prosjekt for å gjøre Notodden mer attraktiv for kapitalen.

En av de som kom tomhendt fra Oslo og ville etablere industri var Arvid Naustdal fra Oslo. Vel 30 mann fikk jobb på Norluft, en viftefabrikk.

Arvid Naustdal fikk støtte fra kommunen. Først en husleiestøtte på kr. 1000 pr. utført årsverk. Bedriften får opplæringstillegg fra Distriktenes utbyggingsfond på 90000 kr. Kommunen garanterer for et lån på 250 000 kr. Alt skulle ligge tilrette for at en noenlunde vettug kapitalist kunne lage en bedrift som han kunne leve godt på.

Men Arvid Naustdal var en udugelig kapitalist som ble overdratt ansvaret for 30 arbeidsplasser. Med all denne støtta i ryggen klarer han ikke å drive bedriften. Våren 1975 skylder han 140 000 i husleie, han skylder skatt og avgifter for oppunder en million kroner.

Han går til kommunen igjen og ber om et nytt lån på 250 000 kr. Samtidig får han et lån fra Sverige på 400 000 Sv. kr. Bystyret behandler saka uten å sette ett eneste spørsmålstegn ved bedriftens økonomiske disposisjoner. AP-ordføreren eller andre i kommunestyret for den saks skyld finner ikke på å spørre

klubbstyret på bedriften om hva arbeiderne der syns om drifta. Nei, kommunen sprøyter ut mer penger for å «sikre» arbeidsplassene. Ordføreren ble spurt om han var villig til å ta et møte med bedriften om tillitsmennene, men nei. Han stoler mer på en småkapitalist enn på arbeidernes tillitsmenn.

Samme dag som kommunen behandla søknaden om mer penger til Norluft, får 11 mann sparken. Begrunnelse: «Ordremangel». Og den ordremangelen var akkurat så stor at 11 mann måtte sparkes ikke 10. (Klubbformannen er nr. 11 etter ansiennitet, og klubben på Norluft er leda av folk som står på klassekamplinja og som protesterer når det kommer oppsigelser.) Klubbstyret krever oppsigelsene trukket tilbake. Direktøren er ikke villig til å permittere, korte inn arbeidstida eller liknende, nei han er ikke engang villig til å forhandle. AP-folka i kommunestyret løfter ikke en finger for å hindre dette, langt mindre

gå gjennom bedriftens regnskap og se hva skattepenga til folk i kommunen egentlig har blitt brukt til.

»Det kommunale sjølstyret» var frihet til å sprøyte inn kapital til en udugelig kapitalist for å sikre arbeidsplasser som kapitalisten til sjuende og sist har herredømmet over sjøl, og som han gjør som han vil med, uten at kommunen kan gripe inn.

Det eneste som kunne ha reddet disse arbeidsplassene var aktiv kamp helt fra begynnelsen av. Men hvordan lå forholda til rette for kamp?

De oppsagte på Norluft fikk støtte fra Samorg., men Samorg. gjorde aldri noe for å hindre oppsigelsene. Arbeiderne på Norluft er med i Jern & Metall, i en storavdeling med 2000 medlemmer i 4-5 kommuner, bl.a. Kongsberg og Notodden. Møtene holdes som regel i Kongsberg - 3 mil unna. På årsmøter er det vanligvis ca 15 frammøtte. LO-ledelsens storavdelinger har underminert mulighetene for å reise

»Arbeidsplasser der folk bor» er et viktig krav som har stått sentralt de siste åra. Stadig legges bedrifter ned, og spesielt i utkantkommuner. Dette framstilles av AP-byråkratene og av kapitalistene som «naturlover», som om det er umulig å drive industri i utkantstrøk.

I denne artikkelen tar vi for oss oppsigelser ved en bedrift på Notodden, et eksempel som vi tror vi kan lære mye av, både når det gjelder årsak til nedlegginger, kommunens rolle og muligheter, og om hvordan kampen mot slike oppsigelser og nedlegginger må føres om den skal gi seier.

oppsagt, maktesløs

den lokale kampen.

Forbundet sentralt, da? Joda, de lova rask behandling. De fikk beskjed om oppsigelse den 11. februar. 20. mars – 5 uker etter på et tidspunkt da det var 3 uker igjen av oppsigelsestida og 14 dager av det var påske – da innkaller forbundsledelsen til forhandlinger. Forhandlingene resulterer i at oppsigelse på 10 mann blir opprettholdt, og forbundsledelsen har på en elegant måte gjort det umulig å sette i gang noen virkelig kamp etter forhandlingene for å sikre arbeidsplassene.

Hva kan vi lære av dette?

For det første: Dette er et eksempel på at trusler om oppsigelser nedlegginger, permitteringer ikke er naturlover, noe som må skje pga. »dårlige tider», men at det tvert imot ofte er et resultat av udugelige kapitalister som har fått svær pengestøtte som de skalter og valter med. En skal aldri bøye seg for påskudd som »lav ordretilgang» osv., men ta opp kampen lokalt fordi:

For det andre: Kommunen kan ikke redde arbeidsplassene. Kommunen kan gi bort penger, legge forholda til rette for kapitalen, men den kan ikke sikre arbeidsplassene. Penga disponeres etter interessene til de store og små kapitalistene, og det er de som bestemmer over arbeidsplassene.

For det tredje: De »dårlige tidene» brukes i tillegg som påskudd for rene politiske oppsigelser. Slik som her da direktøren absolutt måtte sparke 11 fordi klubbformannen sto som nr. 11 på ansienitetslista.

En stund forsøkte direktøren seg også med trusler om å nedlegge hele bedriften, for å prøve å splitte arbeiderne og kaste skylda over på klubbstyret for bedriftens »økonomiske vanskeligheter». Denne truselen ble trukket tilbake av Mekaniske Verksteders landsforbund (Arbeidsgiverne), noe som viser at den økonomiske beklagelsen for nedlegging bare er tull.

arbeids- løs, 17 år

Røde Garde har snakka med Anders Venhaug, 17 år og ansatt på Norluft. Han er en av de som er oppsagt.

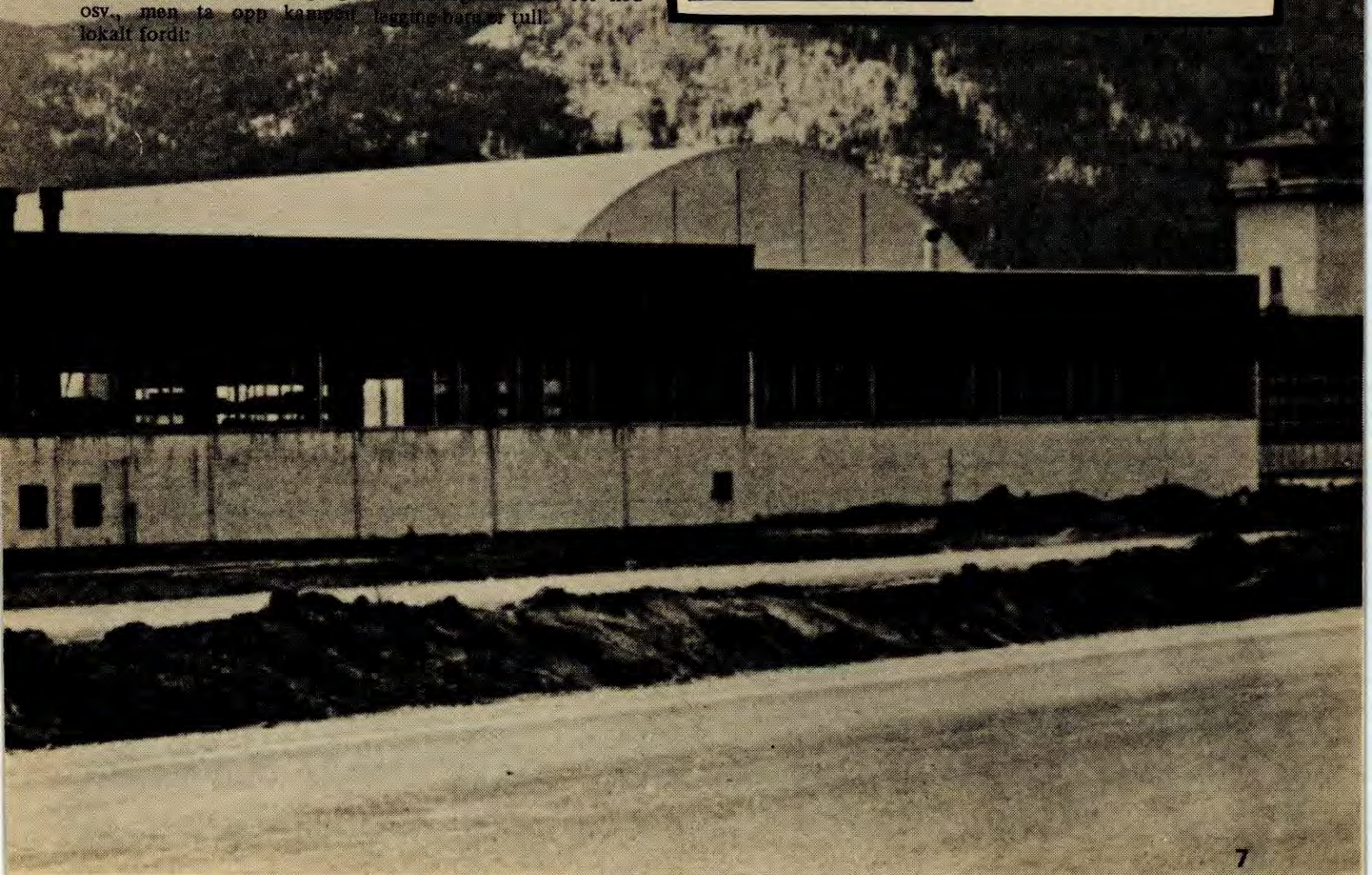
– Jeg er egentlig fra Tinnoset 3 mil herfra og pendler fordi det ikke var arbeid å få der. Jeg begynte å jobbe her i Notodden da jeg var 16 år på

avisa Telen for 6 kr. timen. Etter ei stund fikk jeg pålegg med 25 kr. uka, men bare bussen koster jo 40 kr uka, og hvis en skal betale noe hjemme, så blir det ikke stort igjen. Jeg begynte for et år sida på Norluft på 10 kr timen, nå har jeg kommet opp på 16,10.

– Hva skjer med deg når du blir arbeidsløs.

– Da regner jeg med å gå ledig i alle fall til jeg blir 18. Det er stor arbeidsløshet blant ungdom både her og hjemme, og hvis du er under 18 er det ingenting å få. Det tok ett år før jeg fikk noe etter ungdomsskolen da jeg gikk arbeidsløs uten trygd.

Når jeg blir 18 har jeg kanskje sjans på skiftarbeid på Hydro, men det er også usikkert. Nesten alle jeg kjenner har reist, enten til Kongsberg eller til Oslo eller andre steder, og det er vel fare for at jeg må følge med strømmen hvis jeg får sparken.

«sovjetvennene har tatt over i SU- vi bryter»

Dette er et intervju Røde Garde har hatt med et par kamerater fra Nesodden, Dag Larsen og Espen Revold. Disse forteller om sine erfaringer med SVU på den plassen der de bor, og den konklusjonen de trekker er ikke utpreget smigrende for denne organisasjonen. Hvorfor kommer dette intervjuet nå? Er det fordi vi har noen spesiell moro av å kaste dritt på våre politiske motstandere? Nei! SVU, eller SU som de heter nå ønsker å framstille seg som en revolusjonær organisasjon, som arbeider for ungdommens interesser, og som vil sosialismen. Det vi vil vise gjennom eksemplet fra Nesodden er at dette er feil, at SU i tillegg til å være en udugelig byråkratisk organisasjon også har en klart feilaktig politikk, som i beste fall er et blindspor i ungdommens kamp.

Hvordan kom dere i kontakt med SVU her på Nesodden?

Et par SVU'ere bestemte seg for å få igang ett lokallag, og de innkalte til ett stiftelsesmøte. Det var mange interesserte som kom, fordi dette var det eneste tilbudet som var for ungdom på venstresida her på stedet. Sammen med omtrent 20 andre meldte vi oss på studiesirkel. De som ønska medlemskap

kunne også skrive seg på ei liste, men det var få som gjorde det.

Hva diskuterte dere på sirkelen?

Vi fant fort ut at det var mye av det som sto i sirkelen som vi var prinsipielt uenig i, vi reagerte spesielt sterkt på noe av det som sto om Sovjet. Det blei framstilt som om det var skadelig for sosialismens sak å «åpenlyst» kritisere Sovjet. Blant så og si alle oss som

gikk på sirkelen var det enhet om akkurat det motsatte: Det å akseptere Sovjet som et sosialistisk land er i virkeligheten å ødelegge for sosialismen. I Sovjet er det ikke arbeiderklassen som har makta, de blir tvert imot undertrykt på den mest brutale måten. Dette bruker borgerskapet bevisst for å sverte sosialismen. De sier: Se på Sovjet hvor fælt det vil bli under sosialismen, med KGB og psykiatriske sjukehus. Derfor må alle sosialister si: Nei, arbeiderklassen i Sovjet lider nettopp fordi det ikke er sosialisme der, men tvert imot fordi borgerskapet har gjenrobra makta, og utøver sitt blodige diktatur over folket.

Andre viktige motsigelser dere tok opp?

Ja, da denne sirkelen blei starta hadde vi Chile-kuppet i friskt minne, og vi reagerte derfor sterkt på det som stod i studieheftet om «fredelig overgang til sosialismen». Det er klart at borgerskapet ikke frivillig vil gi fra seg makta i Norge heller, men er fullt i stand til å meie ned folket med våpen i hånd. Vi kom derfor alle sammen fram til at det eneste man kunne møte dette på, var å gå inn for væpna revolusjon, og avviste tanken om sosialisme gjennom parlamentet. Dette måtte også de organiserte SVU'erne gå med på.

Blei det gjort noe forsøk på å oppsummere disse diskusjonene?

Nei, det var ikke noe oppsummering av studiesirkelen, ikke noe kritikk av diskusjonene, ikke noe spørsmål

om hvorfor vi studerte. Det eneste vi fikk beskjed om var en oppfordring til alle om å skrive hver vår kritikk og så sende den inn til fylkesstyret. Dette gjorde vi, men vi hørte ikke noe mer til det. Denne mangelen på forståelse i SVU for at studier måtte knyttes nært sammen med politisk praksis, viste seg tydelig. Nesodden har kanskje landets største ungdomsklubb, med 500 medlemmer. Mens vi satt på kottet vårt og studerte, pågikk det en svær kamp blant store deler av ungdommen mot trusler om å nedlegge klubben. Denne kampen blei ført til seier, klubben blei redda, men SVU tok ikke ett eneste initiativ i forbindelse med dette. Dette var også noe veldig typisk med SVU. De fikk ikke aktivisert medlemmer eller sympatisører, det blei faktisk ikke tatt noe initiativ i retning praktisk arbeid før 1. Mai-forberedelsene i fjor.

Fortell litt om hva som skjedde da.

SV-laget på stedet hadde gått inn for et parolegrunnlag til 1. Mai-toget som ikke ligna grisen. Vi syntes det grensa til det latterlige å ikke ha med noen paroler mot classesamarbeid, og ingen som gikk mot forræderne i LO/DNA-toppen. Det virka som om de ville ha enhet med AP for enhver pris, og satte derfor opp ulne paroler som: «Solidaritet i arbeiderbevegelsen», og «LO 75 år» (!) Mot dette var det nedsatt en Faglig 1. Maifrontkomite som sto på ei skikkelig klassekamplinje. Diskusjonen om hvem vi skul-

le støtte framtvang seg sjøl i SVU-laget. De fleste av oss støttet sjølsagt klassekamp-toget, noe som blei tatt meget unådig opp i det lokale SV-laget. Enden på visa blei at noen av oss blei innkalt til et SV-møte for å få refs! Nå skulle de eldre og erfarne sette ungdommen skikkelig på plass. Men argumenter var det smått med, det munnet ut i hets mot AKP, at det var et »lappesirkus».

Men hadde SV noe rett til å refse dere for å ha forlatt linja, når dere ikke var medlemmer av SVU?

Det var et springende punkt. Jeg tror ikke mange av oss følte oss som medlemmer, og vi betalte ingen kontingent. Men SVU, regna oss antagelig for medlemmer, for vi fikk beskjed om at vi hadde stemmerett hvis viktige saker skulle tas opp. I det hele tatt var det ingen forståelse for viktigheten av en skikkelig organisering, det var en laus tilknytning og ikkeno mer. Det var derfor heller ikke vanskelig for oss å si takk for oss, så det gjorde vi.

Hvor står dere nå?

Det siste året har vist veldig tydelig at SV er i full galopp mot Høyre, og legger seg opp til «Arbeiderpartiet» i alt det sier og gjør. SVU ser ut til å få enda større vansker med «å få ut fingern» og få gjort noe. Resultatet er en høyrevridd og tungrodd organisasjon. Dessuten ser det ut til at Sovjetvennene fra KU har overtatt organisasjonen fullstendig og bruker organisasjonen aktivt til å propagandere for det arbeiderfiendtlige

Sovjetdiktaturet. Det ser ikke ut til at det lenger er mulig å komme noen vei i SU for folk som f.eks. deler vårt standpunkt når det gjelder Sovjet og revolusjon, så vi har gjort det vi mener alle revolusjonære burde gjøre, nemlig brutt. Vi vil i stedet nærme oss m-l bevegelsen.

Hvorfor?

Jo, fordi vi der finner det vi savna i SVU. Vi har vært aktivisert skikkelig i 1. Mai-arbeider i år, og også i streikestøttearbeidet har AKP vært meget bra. Da vi i tillegg ikke har funnet noe spesielt politisk å sette fingeren på hos dere, føler vi at det er her vi hører til. Og mens m-l'erne jobber blant folk, og prioriterer massearbeidet, sitter SV for seg sjøl på kammerset. Et lite eksempel på hva vi mener til slutt: Stiftelsesmøte for 1. Maikomiteen i år. Mye folk, entusiasme og bra diskusjoner. En av de få som er igjen i SVU-laget går opp på talerstolen. Hun kunne ikke skjønne vitsen med denne komiteen i det hele tatt, da SV allerede hadde laget sin 1. Mai-komite. Denne komiteen som ikke en kjeft utenom SV'erne sjøl hadde hørt om hadde bestilt musikkorps og leid festlokale til den store dagen. Nei folk med en slik innstilling kan vi ikke skjønne det er noen vits i å støtte, avslutter Dag Larsen og Espen Revold.

Kina og Albania: Full frigjøring

Over hele verden har det den siste tida vokst fram en sterk kvinnebevegelse — ja så sterk at FN ser seg nødt til å lage et eget «kvinnear» for at det skal se ut som om noen jobber alvorlig med kvinnes problemene.

Ikke minst i Norge har kvinnebevegelsen vokst seg sterk og har organisert seg. Kampene for sjølbestemt abort, rett til utdanning, flere og bedre daghjem og rett til arbeid har vokst

seg sterke gjennom den organiserte kvinnebevegelsen. Vi kommunister jobber aktivt i denne kampen gjennom Kvinnefronten som vi støtter fullt ut.

Likevel hevder vi at full frigjøring for kvinnen ikke er mulig i det samfunnet vi lever i nå, kapitalismen. Forbedringer kan oppnås og har blitt kjempa gjennom, men full frigjøring kan bare nås i et sosialistisk samfunn.

La oss ta utgangspunkt i et av de viktigste kravene i kvinnekampen i dag: Retten til arbeid. I Norge er kvinnearbeidsplassene spesielt utsatt for rasjonalisering og nedleggelse, f.eks. er nå 90 % av arbeiderne i hermetikkindustrien permittert, og hele 80 % av disse er kvinner. Tekstil og konfeksjon er andre industrigrener som er dominert av kvinner og som er usikre arbeidsplasser med lave lønninger.

Hva er årsaken til dette? Vi mener at årsaken ligger i at Norge er et kapitalistisk land, at arbeidsplasser ikke lages for å sikre hele folket arbeid — men for å sikre kapitalen profitt. Under kapitalismen vil det alltid være slik at det trengs flere i arbeid noen

ganger enn ellers, alt etter konjunktorene, om det er gode eller dårlige tider for kapitalen. Kapitalen trenger en stabil gruppe som kan trekkes inn i produksjonen når det trengs, og sparkes ut igjen like greit når det passer for kapitalen. I dårlige tider spres aktivt myten om «den gode mor» som skal stelle hjemme for at kvinnene skal kunne sparkes ut av bedriftene.

Et annet eksempel er den grove kvinneundertrykkelsen som pornografien er. Hvert år soper pornoindustrien inn millioner av kroner. Likeledes er det med kosmetikkindustrien. Kapitalen produserer for profitt, og sprer ideologi som holder kvinnen nede.

Retten til utdanning er en

sak som henger nøye sammen med retten til arbeid — kapitalen vil ikke betale for opplæring av mer arbeidskraft enn det som passer dens behov. Derfor kommer kvinnene bakerst i køen når det gjelder utdanning og har f.eks. mye vanskeligere for å få lån og stipend.

I sosialistiske land som Kina og Albania har en kommet langt på vei til virkelig å løse disse problemene fordi grunnlaget for hele kvinneundertrykkinga er fjerna, det er folket som styrer utviklinga.

I Kina var prostitusjonen veldig utbredt før revolusjonen i 1949. Bare i byen Shanghai var det 40 000 prostituerte. I 1949 ble det vedtatt forbud mot all prostitu-

sjon og 237 bordeller ble stengt i løpet av en kveld. 1290 kvinner fra disse bordellene fikk yrkesopplæring og fast arbeid.

Her i Norge er ett av de viktigste hindrene for at kvinner skal gå ut i arbeid mangel på skikkelige daghjemsplasser. I Kina har utbyggingen av daghjemmene vært viktig for at kvinner skal kunne arbeide på like fot med mannen. Kvinnene har lovfestet daghjemsplass for ungene. Barnehagene bygges både i distriktene og i tilknytning til fabrikkene. De som har ungene på fabrikken skal ikke ha mer enn 3 minutter å gå fra arbeidet til barna. Er barnet under halvannet år, får moren 3 ganger om dagen en pause til å amme eller mate barnet,

1. 11. 1992. Kvinnebevegelsen i Kina og Albania

av kvinnene

uten å bli trukket i lønn.

Både i Kina og Albania var barneforlovelser vanlige før i tida. I Kina var det umoralsk at jenta fikk se sin framtidige mann før bryllupet. Unge folk hadde ingen mulighet til å gifte seg av kjærlighet, ekteskapet ble en handel mellom foreldrene. Dette er nå helt avskaffet. Kvinnediskriminering er forbudt ved lov. Den kinesiske ekteskapsloven av 1950 sier »Ekteskapet skal baseres på fullstendig frivillighet fra begge parter. Ingen part skal bruke tvang, og ingen tredje part har adgang til å blande seg inn».

Utviklinga av utdannings-systemet har stått sentralt etter revolusjonen i Albania. Før var hele 80 % analfabeter, mens i dag går 1/3 av befolkningen på skole! Kvinnene har like muligheter og rettigheter som mennene.

Kvinner er aktivt med i styre og stell av landet. I de lokale rådene i Albania utgjør kvinnene over 36 %, og det samme i landets domstoler. 40 kvinner satt i 1967 i nasjonalforsamlinga, og vi må huske på at dette er et land som var mest tilbakeleggende i Europa i 1945!

Grunnen til at disse resultatene er oppnådd i Kina og Albania, er at den gamle herskerklassen er styrta, og folket sjøl har tatt over makta og styringa. Nå styres ikke lenger arbeidsplasspolitikken ut fra profittbehovet, men ut fra folkets interesser og behov.

Men sjøl om grunnlaget for undertrykkinga er fjerna, henger fremdeles gamle vaner og skikker fast hos folk, og dette er viktig å forandre. I Albania er det en egen kvinnebevegelse leda av det kommunistiske partiet. Denne organisasjonen går i spissen for å bekjempe gamle vaner og bryte ned skikker og ideologi som undertrykker kvinnene. Den albanske kvinneorganisasjonen jobber også med å skolere kvinnene politisk.

Disse eksemplene viser at det er mulig å forandre på kvinnes situasjon hvis grunnlaget for undertrykkingen fjernes. Det er derfor vi hevder at full frigjøring av kvinnene ikke kan nås under kapitalismen, men først når folket har kastet av seg undertrykkene gjennom en sosialistisk revolusjon og arbeidsfolk sjøl har tatt over makta.

Kina: Kvinnene deltar aktivt på alle plan i den politiske kampen.

sosialistisk strip-tease

I forrige nr. av bladet Sirene, slik episode stilt et stort kunne vi lese en artikkel av Torild Skar, stortingskvinne ved hva slags »sosialisme» det var i Polen og for SV. Hun hadde vært på besøk i Polen, et land som SV regner som sosialistisk. Om hva slags »kommunistparti» Polens forente arbeiderparti er. Men ikke så med Toril Skard, hun trekker med et rundt i nattelivet av partifunksjonærer i det polske »kommunistpartiet» og de hadde tilslutt havna på en av Polens mange strip-tease-klubber. Torild Skard hadde forsiktig ymta frampå om ikke dette var litt galt, om det ikke var undertrykking av kvinnene å ha strip-tease. Men hun vant lite gehør hos de bolde partifunksjonærer, de satt bare og beklaga seg over at det ikke var Tsjekiske damer som strippa, for det skulle visst bære mye bedre! De fleste ville vel etter en

Vi på vår side deler mer oppfatninga til de arbeiderne som gjorde opprør i de Polske havnene i 1970 mot byråkraten og til de som starta Polens Kommunistiske Parti (marxist-leninistene) som jobber i illegalitet i Polen for en ny sosialistisk revolusjon som kan rydde grunnen for bl.a. kvinnenens frigjøring under arbeiderklassens ledelse.

Kina: Kvinnene deltar på lik linje med menn i produksjonen.

De nye lederne i Kreml rustar opp mens de prater om »fred«

»Den kapitalistiske verda står andlet til andlet med den mest alvorlege krisa sidan krigen og alle dei grunnleggjande motsigelsane i verda er i ferd med å verte skjerpa. På eine sida utviklar tendensen med revolusjon frå folket i verda seg aktivt; land ønsker å verte uavhengige, nasjonar ønsker frigjersle og folket ønsker seg revolusjon — dette er ein uimotståeleg historisk straum. På andre sida er kappestriden om verdsherredøme mellom dei to supermaktene USA og Sovjet i ferd med å verte meir og meir intens. Kappestriden strekk seg til kvart hjørne av verda, men brennpunktet i striden er EUROPA. Sovjetisk sosial-imperialisme »gjer ein finte mot aust medan den går til angrep i vest«. Dei to supermaktene USA og Sovjet er dei største internasjonale undertrykkjarane og utbytatarane i dag, og dei er kjelda til ein ny verdskrig. Den ville kappestriden deira er nødt til å føre til verdskrig ein dag. Folket i alle land må førebu seg. . . . Om krigen bringer fram revolusjonen eller om revolusjonen hindrar krigen, så vil den internasjonale situasjonen i eit kvart høve utvikle seg i ein retning som er gunstig for folket, og framtida for verda vil verte lys.»

CHOU EN-LAI PÅ FOLKEREPUBLIKKEN KINAS
FJERDE NASJONALE FOLKEKONGRESS 1975

Slik oppsummerte Chou En-lai situasjonen i verda i dag, vel 20 år etter at det tidlegare sosialistiske Sovjet skifta farge og vart kapitalistisk og imperialistisk. Men er det ei rett oppsummering? Er det rett at striden mellom dei to supermaktene kan føre til verdenskrig? Og at brennpunktet i striden er Europa? I denne artikkelen skal me syne at dette er alt anna enn lause påstander, men derimot dekjande samanfating av koreis stoda er.

KVIFOR EUROPA?

Kan det vere noko særleg å bry seg om for supermaktene

i Europa? Det er lett å alt i starten avfeie noko slikt. Men om me berre ser 60 år bak i tida og frametter finn me at to verdskrigr har vore utkjempa om kontrollen av Europa. Europa er og har vore eit stort industrielt og teknologisk senter av stor verdi. Her er og store marknader for avsetning, og området har ein avgjerande strategisk betydning. Det er ikkje for ingenting at USA rett etter andre verdskrigen satsa så stort for å få militær, økonomisk og politisk kontroll med Europa. For å syne kor sterke interesser USA har i dette området kan me bruke nokre tal frå

supe Europ

1969. Då svara Europa for 30,5 % av dei TOTALE utanlandsinvesteringane til USA. Til samanlikning kan nemnast at Asia og Sør Afrika svara for 12,7 % og Latin-Ameriika for 16,7 %. Kva brotsverk har ikkje imperialistane gjort for å halde på interessane sin i Chile, Vietnam og andre stader. Og dette for interesser som er verdt mindre enn dei i Europa!

Men USA er i dag ei svekka supermakt. På andre sida er Sovjet ekspanderande. Kvart lite skritt USA mist står Sovjet klar til å ta over. Sjå berre kor stor innflytelse Sovjet har fått i land som Portugal og Hellas, to land som tidlegare var heilt underlagt USA.

Sovjet syner klart ei stor interesse av å kome inn på den europeiske marknaden. Samstundes vert europeiske selskap invitert til å investere i Sovjet.

DEN MILITÆRE OPPRUSTINGA I EUROPA

Det har i dei siste åra vore

mykje snakk om nedrusting i Europa. Kongressar og konferansar har det vore mange av. Sovjet har vore eit av dei framste landa til å snakke om nedrusting. Kor mykje alvor ligg det i snakket?

I Dagbladet i mars i år var det i ein leiar referert kva den svenske representanten ved nedrustningskonferansen i Geneve meinte. »I fjor nådde hun (Alva Myrdal) det punkt da det håpløse i foretaket slo henne så sterkt at hun kom med en kraftig salve mot supermaktene. Hun beskyldte Sovjetunionen og USA for å ha brukt disse forhandlingene til å bevare den innbyrdes balansen seg i mellom og for å sikre supermaktens posisjoner. Et bevisst spill, hvor viljen til nedrusting har måttet vike for hensynet til makt.»

Det er ein kjent sak at USA gjennom NATO har store militære styrker i Europa. Mindre kjent er dei enorme militære styrkene Sovjet har bygd opp i dei Aust-Europe-

På overflata:Samarbeid, men kampen mellom supermaktene vil alltid vere det grunnleggende og må ende i konfrontasjon.

til sosialimperialismen. Landet er til dømes mest heilt avhengig av Sovjet når det gjeld energiforsyning. Sovjet har nytta dette til å ta enormt høge prisar på oljeprodukt.

Militært driv begge supermaktene med store øvingar i og kring Norden. NATO driv med jamne mellomrom store øvingar med fly, sjøkrigsstyrker og infanteri i dei nordiska farvatna. Det same gjer Sovjet. I 1970 dreiv Sovjet ei stor øving med omlag 200 fartyg. Styrken øvde seg i å gå i land på norsk territorium ved at dei gjekk ut i havet frå Kola-halvøya og svinga inn mot land og gjennomførte ei landgangsøving på sitt eige territorium kloss opp til norskekysten og norskogrensa. Utføre Sverige, i Østersjøen har det vore liknande øvingar.

Den russiske flåtebasen i Murmansk er den største i verda. Det som og er viktig å

merke seg er at den sovjetiske flåten er konsentrert kring aggressive våpen som til dømes landgangsfartyg.

FAREN FOR VERDENSKRIG REELL!

Utfrå dette er det rett å slå fast at faren for verdskrig er reell. Dei to supermaktene driv stadig opprusting for å erobre verdsherredømet. Dei stadige militærøvingane kring i verda er klare teikn på at det er kampen mellom dei som er hovudsaka, og ikkje som t.d. SV og SU seier, at supermaktene samarbeider om nedrusting.

La oss sjå litt nærare på nedrustningspratet som NKP/SV er fanebærar for. Kva kan slikt føre til? Konsekvensane vil vere at folk ikkje klarer å sjå kva supermaktene eigentleg driv på med. Ein kan verte så innhylla i tåkeprat om fred at ein ikkje førebur seg på at det kan

verte krig. Det heile kan ende med eit blodbad som freds og tåkefyrstane vil vere ansvarlege for fordi dei har hindra at folk førebur seg på krig.

Det som må til er å lage ei stor front mot supermaktene, samle flest muleg til kamp mot supermaktene og deira streving etter meir makt. Må gjere som kinesarane seier i parola om å samle dei mange for å slå dei få!

KILDER OG LITTERATUR FOR DEI SOM VIL LESE MEIR:

SOVJET I DAG, Svensk Oktober

Clarste nr. 4/5-1974, svensk tidsskrift

Røde Fane utgitt av AKP (m-l) nr. 4-1974 og nr. 1-1975.

Fredlig kontrarevolusjon, bok på svensk Oktober.

Supermaktene truer

iske landa. Faktisk er stoda slik i dag at Sovjet har større militære styrker i Europa enn det USA har (for grundig dokumentasjon av styrketilhøva sjå det svenske bladet Clarste nr. 4/5-1974, det svenske heftet Sovjet i dag, pluss boka frå AKP(m-l) om Sovjet).

KORLEIS STÅR NORDEN I STRIDEN MELLOM SUPERMAKTENE?

Det er sentral-Europa som er det viktigaste området for kappestriden mellom dei to supermaktene. Men det gjer ikkje at Norden vert ståande utanfor denne striden. Økonomiske og spesielt militært har supermaktene stor interesse av å ha kontroll med Norden.

Økonomisk er dei fleste landa i Norden sterkt knytta til USA. Olja i Nordsjøen har ført til ein aukande ekspansjon for amerikanske monopolselskap i Noreg.

Finland er det landet i Norden som er nærast knytta

DEI MILITÆRE STYRKETILHØVA I EUROPA

At Europa er alt anna enn eit fredeleg verdenshjørne skulle dei følgjande tabellane gje eit godt bevis for.

Den første tabellen syner det militære styrketilhøve mellom NATO og Sovjet, og er henta frå det svenske hefte Sovjet i dag der dei siterer International Institute for Strategic Studies:

	Nord+sentraleuropa		søreuropa	
	NATO	W-pakten	NATO	W-pakten
stridsklare tropper	580	1000	530	350
stridsvogner	6000	16000		
lette bombefly	64	250		30
jagerfly	400	2100	250	950

Stridsklare tropper er i tusen. W-pakten står for Warszawa-pakten. Dessutan har Sovjet 700 kjernevåpenladde rakettar innstilt på Vest-Europa.

I det svenske bladet Clarste siterer dei frå US troops in Europe Costa and choices, Washington DC 1971 s. 59.

Tabellen syner mobiliseringsevna til dei to supermaktene USA og Sovjet i Europa:

	mobilisering		30 dager etter mobilisering	
landstridskrefter (antall mann)	1 : 1,6		1 : 2,1	
divisjoner	1 : 2,9		1 : 3,4	
stridsvogner	1 : 2,5		1 : 2,9	
taktiske fly	1 : 1,8		1 : 2,0	

Tabellen : NATO : Warszawa-pakten

**RØD UNGDOM ARRANGERER
SOMMERLEIRE PÅ OVER
10 STEDER I HELE
LANDET. LEIRENE
ER ÅPNE FOR ALLE
SOM ER INTERESSERT I
RØD UNGDOMS POLITIKK**

SOMMERLEIRE

-verdenssituasjonen

For 8. år på rad vil Rød Ungdom arrangere sommerleirer over hele landet. I år vil det bli leirer på i alt 10 steder fra Kirkenes til Tromøya ved Arendal arrangert av Rød Ungdom.

De to hovedemnene for det politiske programmet for leirene er nå fastlagt: Internasjonal politikk, og kampen mot reaksjonen. Til det først: Vi mener det er viktig å diskutere og skolere seg på den internasjonale situasjonen og kampen mot supermaktene nettopp i dag. Vi ser at kampen mot imperialismen skjerpes over hele verden, at den kapitalistiske verden går mot ny økonomisk storkrise, at supermaktene rustet opp. Kinas Kommunistiske Parti

advarer mot fare for ny verdenskrig. Den internasjonale situasjonen er prega av stor uro og raske forandringer, og i denne situasjonen mener vi det er viktig å skolere seg på og diskutere nettopp dette. Problemstillinger som vil bli tatt opp er spørsmålet om vi går mot en ny verdenskrig, kampen mot de to supermaktene, krisa i den kapitalistiske verden og den 3. verdens kamp mot imperialismen.

I løpet av det siste året har kampen mot reaksjonen blitt reist. På skolene har vi sloss mot at Unge Høyre skal overta interesseorganisasjonen NGS, og mot deres sabotasje av interessekampen. Vi har sloss mot deres reaksjonære

politikk på områder som skole, anti-imperialisme og arbeiderklassens kamp. I studentersamfunnet i Oslo er det vedtatt å nekte nazister medlemskap. Det er viktig og nødvendig å reise kampen mot reaksjonen. Men vi kan slå fast at reaksjonen allikevel er på frammarsj, Unge Høyres offensiv er ikke stoppa, ny-nazistiske og fascistiske strømninger begynner å få en viss oppslutning. På sommerleirene må vi vurdere hvor sterke og hvor farlige disse strømningene er, og hvordan de skal bekjempes. Den kampen vi har ført hittil kan bare være begynnelsen på en større styrkeprøve mellom folkets interesser og kapitalens.

De to hovedemnene vil

sjølsagt ta opp mye av diskusjonene på leirene. Men i tillegg er det lagt opp til tre seminarer som er viktige: 1: Interessekampen på skolene og arbeidsplassene. 2: De borgerlige arbeiderpartiene AP og SV og 3: Valget til høsten.

Med andre ord, det vil bli gode muligheter til politisk diskusjon og skoling på viktige og interessante saker.

Men sommerleir er ikke bare politisk diskusjon. Vi legger stor vekt på å kombinere diskusjonene med fritid, idrett, kultur og kameratslig samvær. De fleste som er på leir har bare 3 ukers ferie, og det er viktig at leiren kan bli en del av denne ferien, og ikke slite ut folk. Det er lagt vekt på dette i utforminga av

**RØD UNGDOM ARRANGERER HVERT ÅR
SOMMERLEIRE OVER HELE LANDET. I ÅR
VIL DET BLI CA. 10 LEIRE RUNDT OM I
LANDET. HER KOMBINERER VI FRITID,
FERIE OG POLTISKE DISKUSJONER!!
TING SOM VI MENER ER VIKTIGE I
ÅR, OG SOM VIL BLI HOVEDEMNENE, ER:!!**

LEIRENE: -kampen mot reaksjonen

programmet, og noe av det som har hatt den beste utviklinga på leirene de siste åra, er nettopp kulturen og fritids-

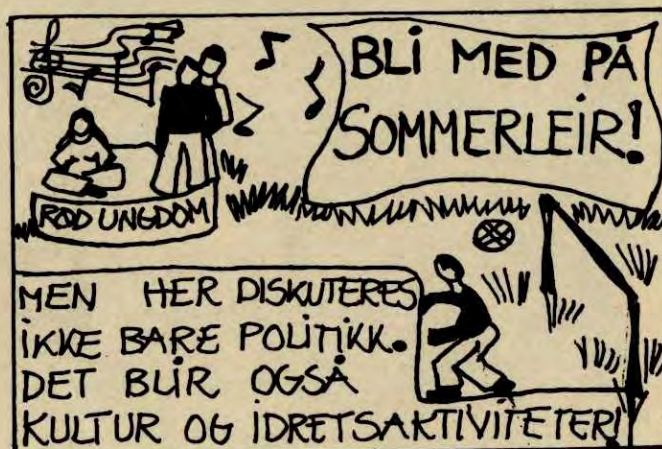
aktivitetene.

Leirene er åpne for alle som er interessert i Rød Ungdom sin politikk og vil være med

på kameratslig samvær og i Nord-Norge med lang reise diskusjon ei uke på leir. koster leiren 175 kr.

Leiren koster kr 225, påmeldingsgebyr kr 50. For folk

Kupong, se s. 3

EN TØMRERLÆRLING FRA
DANMARK FORTELLER OM
LÆRLINGEUTDANNINGA DER.
DEN LIKNER DET SOM ER
FORESLÅTT GJENNOM
SCHØNBERG-KOMITEEN I
NORGE

DANSKE LÆRL UTDANNINGS

Røde Garde har vore i Danmark og snakka med Jens som er murarlærling på andre året under den nye lærlingeutdanninga, Erhvervsfaglige grunduddannelser, også kalla EFG-lærling. I Danmark har lærlingeutdanninga slått gjennom som ein avløysar av den gamle såkalla mesterlæra. Den største skilnaden mellom EFG-læra og mesterlæra er at lærlingen under EFG har eit basisår på ein teknisk skule der dei går gjennom samtlige bransjar innafor ein industrisektor f.eks. bygge- og anleggsektoren. Lærlingen velger etter dette år kva bransje han/ho vil utdanne seg innafor. I mesterlæra velg ein jo først kva fag ein vil utdanne seg innafor, alt frå første dag har han underskrive kontrakt med mesteren.

Røde Garde: Jens, du har nå vore EFG-lærling i 2 år, kva er ditt syn på denne utdanninga?

Jens: EFG eksisterer berre fordi kapitalen har bruk for faglærte arbeidrarar som veit og kan meir. EFG har eit

basisår der me går gjennom eit heilt produksjonsforløp til dømes ein gjennomgang av samtlige maskinar innafor eit fag. Den gamle mesterlæra der lærlingen går saman med mesteren heile læretida gjer ikke det almene overblikk

over faget, for min del bygge- og anleggsbransjen. Den gamle mesterlæra stemmer ikkje overens med interessene til dei store firmaene. Arbeidskjøperane nyttar som argument at innafor EFG kan lærlingane »fritt» velge kva fag

dei har mest lyst til etter at basisåret er avslutta. Dette er rein og skjær bløff! Våre erfaringar er at når kapitalen treng lærlingar i ein eller anna industrigrein så vert dette fulgt opp av dei tekniske skulane som påvirker lærlingane til å gå inn i bestemte fag og lager loddrekningar om dei fag der det er få plassar. Det er mange som ikkje får læreplass etter basisåret. Alle lærlingar utanom dei grafiske skal nemleg sjøl finne læreplass. Litt under 20 % av samtlige lærlingar står i dag UTAN læreplass etter basis-året. Lærlingane er ikkje det me kallar understøttelsesberettigta og utgjør

Fra storstreiken i Danmark i vinter, demonstrasjon mot regjeringas politikk.

INGER MOT NYTT SYSTEM

ein stor del av dei ikkje-registrerte arbeidsløyse. Me har i dag mest 160 000 registrerte arbeidsløyse i Danmark!

Røde Garde: Korleis er lønna for lærlingane i Danmark?

Jens: Eg får på andre læreåret 631 kr. kvar 14. dag før skatten er trukke. Når skatten er trukke får eg nede på 550 kr. kvar 14. dag. Dette er omlag gjennomsnittet for ein lærling på andre året i København. Utaføre København er det litt lågare. Det er ikkje muleg å klare seg for dette om ein ikkje bur heime. Eg har ikkje høve til å bu heime, men eg et heime. Eg betalar 450 kr. kvar månad for eit rom på 11 m² i eit bustad-

område som er eigd av eit selskap som heiter Ungbo og som igjen vert administrert av sosialdemokratiet. For å klare meg er eg nøyd til å ta statslån på 9 000 kr., og dette vert meir og meir alminneleg. Mange lærlingar sit med ganske stor gjeld den dag dei får svennebrev, og då får dei kanskje ikkje arbeid.

Røde Garde: Kva skjer når basis-året er slutt?

Jens: Så er det å prøve å få seg ein lære plass og det er som sagt ikkje heilt lett. Den einaste skilnaden på mesterlære og EFG er at ein som EFG-lærling har basisåret i ryggen. Men det er jo ikkje mykje verdt om ein ikkje kan få lære plass i det ein gjerne vil

utdanne seg innafor. Til dømes ein av kameratane mine som og er EFG-lærling i eit snekker-tømrar firma. Han hadde valgt å verte tømrar. Men han lærte stort sett berre snekker-arbeid. Dessutan vart han satt til å slepe store plater som i følge sikkerhetsreglane var for tunge for ein lærling. Ein annan ting han kom ut for var ei sag utan avrettar og avskjerming. Då han påpeika dette saman med ein del andre saker han hadde krav på, meinte meisteren at han ikkje hadde fått nok ut av timane i samarbeidslære på skulen i basisåret! Så vart han sparka, det er jo lærlingar nok å ta av. Om lærlingane skal få det betre må me kjempe saman med dei andre arbeid-

Røde Garde: Korleis er lærlingane organisert i Danmark?

Jens: Først og framst er me organisert i lærlinge-klubbar innafor dei einskilde fagforeningar. Lærlinge-klubbane er så samla i tverrfaglege Faglig Ungdom-avdelingar i dei einskilde byane. Faglig Ungdom avdelingane er tilslutta LLO, Lærlingenes og ungarbejdernes landsorganisation. I LLO er det omkring 40 000 medlemmar. Den linja LLO fører i den faglege kampen er eg motstandar av. Det er ei klasesamarbeidslinje som vert ført og den leier kampen til lærlingane inn i parlamentariske banar. Ein legg ikkje vekt på den aktive kamp på arbeidsplassane og i dei lokale lærlinge-foreningane, men legg mykje vekt på å sende deputasjonar til Folketinget for å «leggje press» på dei såkalte «arbeidarleiarane». Det er ikkje til å undre seg over at leiinga i LLO hovudsakleg består av medlemmer frå DKU, Danmarks «Kommunistiske» Ungdomsforbund som er ungdomsorganisasjonen til det heilt Moskvatru revisjonistpartiet i Danmark, DKP. Som eit døme på LLO-toppen si linje kan eg nemne at dei meiner at EFG er eit av dei største framskritt i lærlinge-

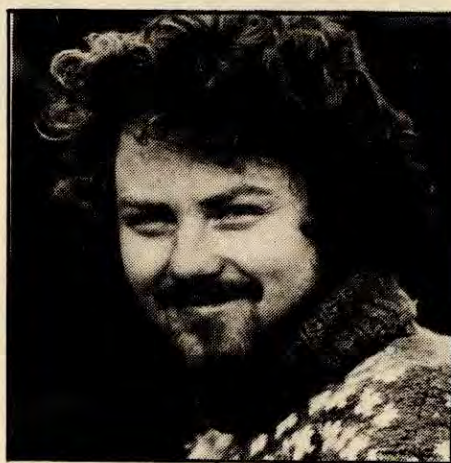
rørsla si historie, og det for lærlingane vel og merke! Dessutan presser dei aksjonar ned over hovuda på lærlingane, aksjonar som det ikkje er skapt basis for å gjennomføre, og som vert laga på eit grunnlag som fører kampen inn i folketinget. Til dømes då me hadde ei Hartling/Vestre regjering vart alt gjort til eit spørsmål om å få Hartling velta. Nå har me ei sosialdemokratisk regjering, så nå har det vorte vanskeleg for dei. Det er jo det høgaste ønsket frå DKP å kome i regjering saman med sosialdemokratiet. Me har nett fått oppleve ei av dei grovaste inngrepa frå staten med sosialdemokratiet i spissen mot overenskomstane våre. Dette vil seie at overenskomsten vert utsatt i ennå 2 år! Dette kan me ikkje finne oss i! Men her vil LLO-toppen avsløre seg då dei ikkje kan gå til konsekvent forsvar for våre interesser. Eg vil nemne at LLO nett har hatt ein kongress for lærlingar der det var 525 deltakar. Ein av parolane var «Sett makt bak krava». Men reelt virker det som LLO-toppen berre samlar lærlingane for å vedta nokre resolusjonar og så sende lærlingane heim igjen. På konferansen var det ikkje gruppediskusjonar og ikkje konkret vegleiing om korleis me i det daglege arbeidet skal kjempe for å setje makt bak krava, sjøl om det hadde vore muleg å gjennomføre dette på konferansen. Me må styrke kamplinja i LLO, den linja LLO står på i dag fører berre til nederlag om mismot blant lærlingane. Mange medlemmar av LLO over heile landet er utilfredse med den samarbeidslinja som LLO-toppen står for. Det me må gjere er å konkretisere og i praksis syne at ei kamplinje i dei lokale klubbar og lærlingeforeiningar er den einaste vegen som fører fram. — Til slutt vil eg gjerne sende ei helsing til norske lærlingar med eit ønske om framgang i kampen for betre levevilkår!

— For det første er det en del direkte feil i oppslaget, sier Lars Marius Valstad fra Sosialistisk Ungdom. På baksida står det noe om grunnstipend for folk under 20 år, men noe slikt eksisterer ikke. Når det gjelder kilometergrensa for fri reise ble det vedtatt 3 og ikke 5 som det står

Valstad, SU

her. Ikke store feil, men nok til å tvile på om de har greie på det de prater om. — UH har en merkelig oppfatning som går ut på at de mener at hvis de har flertall betyr det at interessepolitikken står i forgrunnen i NGS, mens hvis de progressive har flertall er det partipolitikken som preger.

Jeg mener at UH ikke på noen måte har fremma interessearbeidet i NGS. Ta f.eks. Kontrollkomiterapporten til Stanghelle. Den var oppsummering av partipolitikk i NGS, og lite eller ingenting om interessearbeidet. Også på sjølve landsmøtet synes jeg Unge Høyre var svake på skolepolitikken.

Denne reportasjen avslører også hva UH sikter inn på i NGS, nemlig topplanet. Dette er typisk. I avisa retter de en appell til sine medlemmer om at UH-folk må ikke slappe av, men arbeide med GU-valg og tenke på neste landsmøte. Ikke ett ord om de aksjonene som skal være i vår, ikke ett ord om interessearbeidet. Det viser at de ikke interesserer seg for arbeidet NGS gjør, men streber etter posisjoner.

Gjennom denne reportasjen får en inntrykk av at landsmøtet var en eneste stor seier for UH. Sannheten var en helt annen, UH vant et par viktige saker, formannsvalget og et par endringer til årsrapporten, ellers stilte de t.o.m uten forslag i det hele tatt på en del skolepolitiske saker.

UH framstiller det også helt feilaktig som om sentralutvalget deler seg i to like deler der Unge Venstre liksom skal gå i spann med UH. Utviklinga hittil i sentralutvalget viser noe helt annet, nemlig at UH stort sett står aleine, mens de andre står sammen om bra forslag.

— Det første jeg vil avvise suverent er det Extra skriver om at sentralutvalget deler seg i to like deler, og der Unge Venstre liksom står sammen med Unge Høyre i den moderate delen. Dette vil jeg ta avstand fra, og arbeidet i sentralutvalget hittil viser jo også at dette er tull.

— Du var sjøl tilstede på landsmøtet. Hva synes du om troverdigheten i UHs

Anda, UV

framstilling av landsmøtets gang?

— Som medlem i valgkomiteen vil jeg for det første ta avstand fra det Extra skriver om »manipulasjoner» i forbindelse med ordstyrervalget. Vi gikk ut fra de som var flinkest og foreslo dem. Det viste seg helt riktig at UHs kandidat Sveinung Lunde ikke var noen god

ordstyrer, og folk fra UH innrømmet også dette sjøl etterpå. Derfor synes jeg ikke at UH skal se på det som noen seier for landsmøtet i alle fall at han ble ordstyrer.

Framstillinga av debatten om års-

rapporten er også forvridd. Det nevnes ikke at det ble slått fast at det viktigste grunnen til at aksjonene mot statsbudsjettet i høst gikk dårlig, var UHs motstand mot aksjonen.

I Extra-referatet underslås også det som ble slått fast om å utvikle enhet og samarbeid med grupper som bønder, fiskere og arbeidere.

Nesten ingen av de politiske forslaga på møtet ble fremma av UH, tvert i mot synes jeg UHs delegater utmerka seg ved å være dårlig skolert på skolepolitiske spørsmål, er noe som tyder på at de er valgt på organisatorisk grunnlag.

— Hva mener du om framstillinga av formannsvalget?

— Det er jo reine persondyrkinga når det står på forsida: »UH vant stort» med bilde av Osmundsen, på baksida »Osmundsen vant», og mer på side 2 under »Vår gratulasjon» der det står: »... han står som symbolet på den største ung-konservative seier her i landet på mange,

Over hele landet jobba aksjonskomiteer på skolene mot at Unge Høyre skulle få reint flertall på NGS sitt landsmøte i februar. Vi mente at UH-flertall ville ødelegge elevenes interesseorganisasjon og interessekampen, og at UH jobba i NGS for å mele sin egen kake. Sjøl argumenterte de med at de skulle »redde NGS fra partipolitikken» og at de hadde de edleste hensikter.

Nå etter landsmøtet er det

ingen tvil om at aksjonskomiteene hadde rett: I siste nr. av UH-avisa EXTRA får vi alle påstandene våre bekrefta. Sjøl om UH ikke hadde flertall på landsmøtet, åpner de friskt på 1. sida med overskriften: »UH VANT STORT». Det er ikke måte på hvordan UH skamroses seg sjøl for sin innsats før og etter landsmøtet. Men ikke bare det, EXTRA er full av regel-

rette løgner om hva som

mange år.» Dette er å vri det til noe det ikke var, og minner mest om persondyrking.

UH kjører åpent ut på partipolitisk grunnlag, og skamroses seg sjøl i denne reportasjen. Hva er din kommentar til dette?

— Skolepolitikk har selvsagt med synet på samfunnet å gjøre, og derfor vil partipolitikken komme fram også her. Men det er forskjell på å ta partipolitiske hensyn og å sette det i forgrunnen slik Unge Høyre gjør. Det eneste som blir tatt opp her er jo at UH »vant» og kom i ledelsen. Sjøl om de sier at de tar avstand fra partipolitikken, er det jo nettopp dette de fyrer oppunder. Jeg kunne ha lyst til å spørre UHs folk i sentralutvalget om de virkelig synes at dette er en rett framstilling av saka, og om det er denne linja de synes bør følges i NGS i tida framover, slutter Torgeir Anda.

kampen mot U

– Dette er jo å slå seg sjøl i hue, sier Ragna Brekke fra sentralutvalget i NGS og med i Rød Ungdom. Her kjører de opp at så lenge det er radikalt flertall i NGS er det til »inntekt for bestemte grupper», men hvis de »moderate» (les: Unge Høyre) har flertall er det »et landsmøte i interesseorganisasjonens tegn». I følge denne reportasjen ser det jo ut som om UH har gjort en heltmodig innsats i elevkampen og står sentralt i kampen nå, men det er langt fra tilfelle.

For eksempel på siste landsstyremøte stilte UH med et forslag til aksjonsgrunnlag som bare var en svær parole-samling om gymnaslova. Aksjonene ville blitt et slag i lufta hvis ikke NGS hadde konsentrert kreftene om de viktigste oppgavene i meldinga.

– UH framstiller det som om grunnen til at de har fått valgt sine representanter i NGS er at de har gjort så stor innsats i elevkampen. Realiteten er at de ikke på noe tidspunkt har gjort

Ragna Brekke, RU

noe for å reise elevbevegelsen. For eksempel der Unge Høyre sitter med flertall i GUene er tendensen at interessekampen har falt sammen. Ett av eksemplene på dette er Oslo Elevutvalg.

UH har ikke stilt seg i spissen for kampen men stort sett lagt vekt på å fremme seg sjøl, dette gjelder også arbeidet i sentralutvalget etter landsmøtet.

Jeg synes UHs oppsummering av landsmøtet bare bekrefter det aksjonskomiteene sa før landsmøtet: Tar UH over NGS blir NGS ødelagt som interesseorganisasjon, og UH bruker NGS bare til å fremme seg sjøl. Dette bare bekrefter at kampen mot UH i NGS må fortsette, sier Ragna Brekke.

UH i NGS må fortsette!

skjedde på landsmøtet. Først til sjølskryt og partipolitikk. Før landsmøtet var UH flinke til å prate om at de var mot partipolitikk. Hva synes dere om følgende sitater fra siste EXTRA: på 1. sida: »Terje Osmundsen er den nye lederen av Norges Gymnaslatsamband. Knapp seier på NGS-landsmøtet gav en Unge Høyre-mann stillingen som leder for norske gymnasiaters interesseorganisasjon», og videre »UHs sterke framgang de siste årene, har gitt elevene det de ønsker, nemlig at NGS igjen blir en interesseorganisasjon for gymnasiastene.» Vi blar om til side 2. Der står UHs gratulasjon til Terje Osmundsen som »står som symbolet på den største ung-konservative seieren her i landet på mange, mange år.»

Unge Høyre er ikke snauere enn at de på baksida oppsummerer det som en stor seier at de fikk valgt en ordstyrer! På baksida videre: Overskrift: »Kjempeinnsats ga UH-seier». Dette er bare klipp og smakebiter av hvordan UH prøver å utnytte NGS-landsmøtet til partipolitikk. Og hva presterer de ikke i samme artikkel? – Jo, å si at »Moderat flertall ville bety et landsmøte

Kjempeinnsats ga UH-seier

Årets landsmøte ble en kamp mellom de politiske ungdomsorganisasjonene. Aldri tidligere har en så tydelig kunnet merke politiske motiver bak hver avstemning – sjelden har den politiske polarisering så til de grader vært synlig. Alle de politiske ungdomsorganisasjonene hadde sine delegasjoner til stede – ja Rød Ungdom stilte faktisk med halvparten av sitt Sentralstyre. Det viser hvor viktig de radikale anså kontrollen over dette landsmøtet. En kontroll de ganske raskt fant ut at de ikke hadde.

Fra moderat side var det nedlagt et ganske fantastisk stykke arbeid foran landsmøtet. På skole etter skole ble

Vår gratulasjon!

Gratulasjonen denne gang går til den nyvalgte formannen i NGS. For første gang på mange år, kan NGS nå stå frem som den interesseorganisasjonen den skal være og ikke som en blek avlegger av venstrevære og ikke som en blek avlegger av venstrevære radikale resolusjonakverner. Terje Osmundsen heter den nye formannen og han står som symbolet på den største ung-konservative seier her i landet på mange, mange år.

Osmundsen vant

Valgene ble utløsningen for den spenning som var oppladet i en hel landsmøte. En visste at landsmøtet bokstavelig oppne flertall? Det ble moderat flertall og Unge Høyre-formann i Norge Gymnaslatsamband. Terje Osmundsen – mangeårig tillitsmann i NGS og Unge Høyre – vant tidens mest spennende formannssvalg i organisasjonen. Og knepent ble det, 81 stemmer mot SVU-lidaten Sverre Raach' 78 stemmer. Vi gratulerer!

UH VANT STORT

Terje Osmundsen (bildet) er den nye lederen av Norges Gymnaslatsamband. Knapp seier på NGS-landsmøtet gav en Unge Høyre-mann stillingen som leder for norske gymnasiaters interesseorgani-

UH var den som ropte høyest om »partipolitikk i NGS» før landsmøtet. Hva nå?

i interesseorganisasjonens tegn, ikke i partienes.»!!!

Vel dette var smakebiter som bekrefter det aksjonskomiteene har sagt: UH vil ødelegge interessekampen og NGS og jobber der for å tjene seg sjøl.

Ikke bare er dette den verste partipolitiske utnyttelsen av en interesseorganisa-

sjon vi har sett noengang, det er også fullt av løgner om landsmøtet. Referatet av beretningsdebatten er fullstendig fordreid: I EXTRA ser det ut som om dette var en »ny seier» for UH, mens virkeligheten var at storparten av debatten dreide seg om kritikk mot nettopp UH.

Rød Garde har spurt folk

fra de forskjellige politiske ungdomsorganisasjonene som var tilstede på NGS-landsmøtet om hva de synes om UHs omtale av landsmøtet, og om hvordan de ser på arbeidet i interesseorganisasjonen og forholdet til UH i tida framover.

sykepleiere til kamp

RØDE GARDE har snakka med to elever på Ullevål sykepleierskole i Oslo. De er i en utdanning som for tida er trua av sterk omorganisering og rasjonalisering.

Helsevesenet er en sektor av samfunnet som ikke gir staten noen direkte profitt. Det er derfor viktig for myndighetene at den blir så billig som mulig, slik at pengene kan investeres der det er profitt å hente, f.eks. i oljesektoren. Konsekvensen av dette er sterk rasjonalisering i helsesektoren og i utdanninga av helsepersonell. Den såkalte Bjørnsonkomiteen ligger snart klar som stortingsmelding, og ifølge den skal utdanninga av sosial- og helsepersonell legges til såkalte helse/sosialfagskoler, liknende distriktshøyskoler.

Hvordan er sykepleierutdanninga lagt opp i dag?

— Vi har en treårig utdanning. Disse tre åra er delt opp i fire avsnitt som tar for seg forskjellige emner i sykepleien. Avsnittene er lagt opp slik at vi først har en innføringsblokk på noen uker hvor vi bare er på skolen. Deretter går vi ut i praksis i avdelingene. I denne praksistida er vi på skolen en til to dager i uka og har undervisning. På slutten av hvert avsnitt får vi så en vurdering fra avdelingen på hvordan vi har fungert i praksis. Hvert

avsnitt avsluttes med eksamen på det feltet vi har vært gjennom.

Som regel er vi i praksis 8 timer pr. dag. Når vi kommer hjem skal vi så ha overskudd til å lese fag, noe som kan holde hardt etter en anstrengende dag på avdelingen.

— Hvordan er sykepleierelevene organisert?

— Vi har i alle år vært en utdanningsgruppe som har holdt kjeft og funnet oss i det som har skjedd. Den tanken at sykepleien er et kall har eksistert lenge og virket inn på rekrutteringa til yrket. Re-

sultatet har vært en yrkesgruppe som har sett på det å stille rettfærdige krav som noe galt. Dette er imidlertid i ferd med å forandre seg. Det arbeides for å gjøre organisasjonen vår, Norske Sykepleierelevers landslag (NSEL) til en skikkelig grunnplansorganisering, og lokallag er nå opprettet på de fleste skolene i landet.

NSEL hadde en aksjon i fjor vår som retta seg mot det nye vilkårsforslaget som sosialdepartementet sendte ut. Det var en ordning som sa at vi skulle gå 6 mnd. som underordnet sykepleier etter endt utdanning. Dette var en ny form for pliktår, noe vi lenge har kjempa for å få bort. Vi gikk derfor til en dags streik ned studie- og arbeidsnedleggelse, for å markere vårt syn.

Sosialdepartementet har totalt oversett vår protest og innført de nye vilkåra fra 8/1-75. På generalforsamlinga i NSEL i februar i år vedtok vi å sende brev til sosialdepartementet der vi krever

at vilkåra trekkes tilbake innen 14/4-75. Hvis ikke vil elevene overveie å gå til sterkere aksjonsformer som f.eks. en lengre studie- og arbeidsnedleggelse. Det er tydelig at holdninga med å vente og se holder på å slippe hos elevene, og at ei hardere aksjonslinje vinner fram.

— Hva vil innføringa av de nye vilkåra bety for utdanninga?

— Vilråa er for det meste et lappverk på de vi har fra før, med enkelte forandringar. Først og fremst gjelder dette sykepleierundervisninga som er hovedfaget vårt. Her er antall timer senket ganske kraftig. Psykologi og psykiatri har fått færre timer, og psykiatrisk avsnitt er kuttet ned fra 16 til 8 uker. Konsekvensen blir en utdanning som gjør oss dårligere i stand til å møte pasientenes behov, og som derfor verken pasienten eller vi er tjent med. Som plaster på såret skal vi få en semesterordning, som har vært et krav fra elevene gjen-

mot rasering av faget

nom mange år. Det som er viktig her er å avsløre »plasteret» som det er, nemlig å legge forholdene til rette for en overgang til det nye systemet som Bjørnson-komiteen legger opp til.

— *Hva går dette systemet ut på?*

— Komiteen føyer seg pent inn i rekka av rasjonaliserings-tiltak i Arbeiderpartiets skoleprogram. Utdanninga av helsepersonell skal samles i helse/sosialfagsskoler, som skal legges til distriktshøgskolene. Utdanninga skal deles i tre hovedavsnitt. I det første avsnittet skal det undervises i fag som er felles for alle gruppene. I annet avsnitt skal det deles opp med emneblokker i de forskjellige fag. Linjedelninga skal være så løs at man kan ta fag på andre linjer enn den man går. I tredje avsnitt kommer så den nødvendige praksis. Det myndighetene ønsker med dette er et billig system som kan utdanne arbeidskraft som er så fleksibel at den til enhver tid

kan tilpasses myndighetenes total rasering av yrket. En behov. Resultatet vil bli en felles førsteblokk medfører at

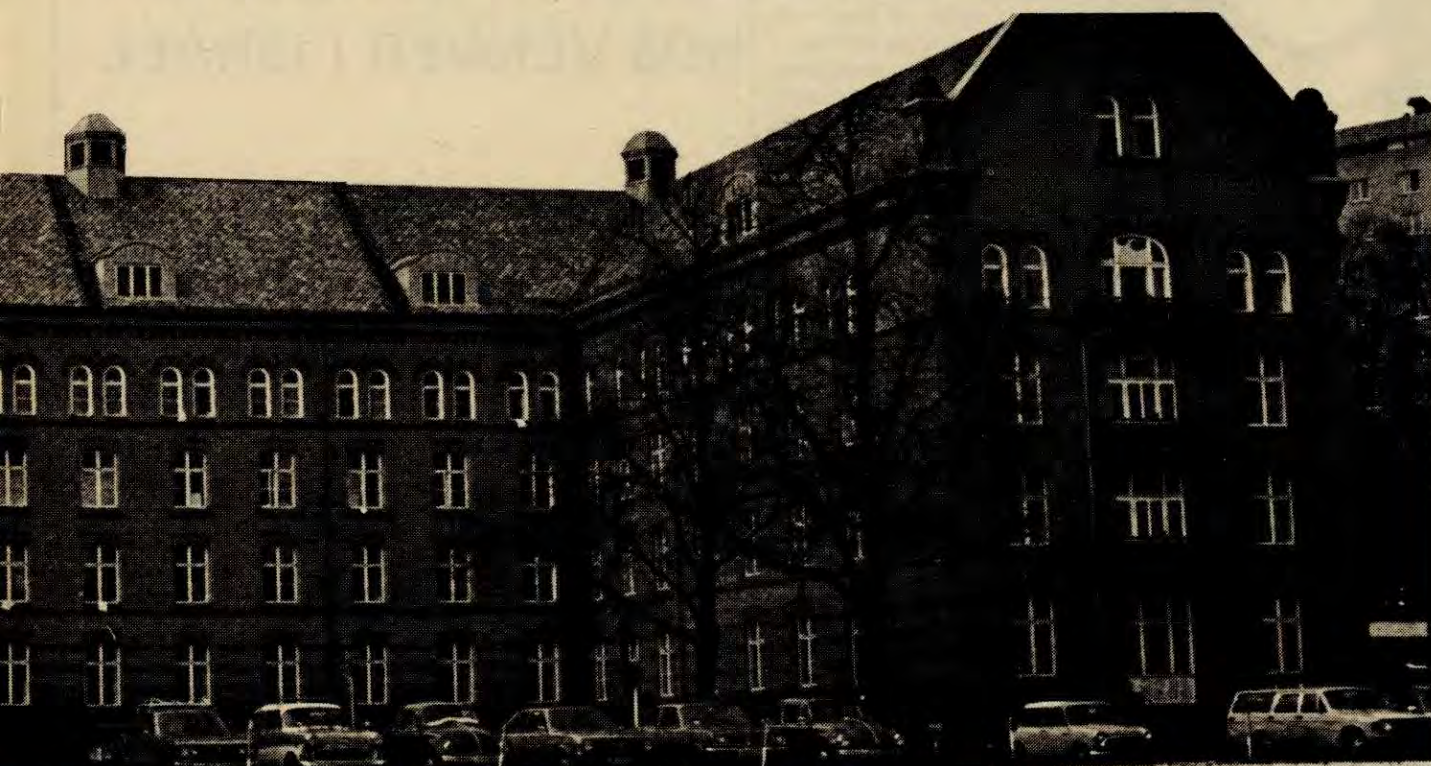
hovedfaget skyves utover i utdanninga. Ved at praksisen kommer på slutten av utdanninga, utviskes også følelsen av at sykepleien er et praktisk yrke, og avstanden mellom sykepleier og pasient øker.

Sykepleien blir mer en administrator, og andre grupper med billigere og dårligere utdanning kommer inn der arbeidskrafta trengs.

Helse/sosialfagshøgskolene betyr også en sentralisering av et dårligere ytdanningstilbud for ungdom fra utkantstrøk.

— *Hva er elevenes krav?*

— Først og fremst at vi må jobbe mot rasering av faget. Vi må kreve å få beholde sykepleien som et praktisk yrke, og få beholde en tre-årig enhetlig sykepleieskole. Vi må jobbe mot et skolesystem som utdanner dårligere sykepleiere og som dermed gir et dårligere tilbud til pasientene. På kort sikt er derfor den største oppgava å slå de nye vilkåra tilbake.

KLIPP & KOMMENTAR

Et av vedtaka på SVs samlingskongress handlet om SV-avisa som er planlagt. Foreløpig er NKP uvillig til å legge ned sin egen avis, Friheten, mens Orientering og SF presser på. I alle fall ser det ut til at det kan ta en stund. Men en redaktør ble i alle fall valgt, Audgunn Olte-dal, forøvrig imot sjølbestemt abort.

Men det som kanskje sier mest om SV og kampen for et sosialistisk Norge er pkt. 3 i vedtaket om avisa. Det lyder slik:

»3) Kongressen forutsetter at den nye avisa som det nye partiets hovedorgan får stats-annonser.»(!)

Med andre ord – hvis ikke SV får støtte av den kapita-

= NORSK
LYSNINGSBLAD?

listiske staten til å drive propaganda for sosialismen, ja da blir det ikke noen avis!

Vi marxist-leninister snakker ofte om det vi kaller sjølberging. Det betyr i kort-het at vi stoler på egne krefter, økonomisk og politisk, i kampen for et sosialistisk Norge. SV derimot har med dette vedtaket forutsatt støtte fra fienden om de skal være i stand til å kjempe mot ham. Det sier en god del om SV og om dette »partiets» muligheter til å lede denne kampen.

Vi vil benytte anledningen til å oppfordre folk til å sende gaver til Røde Garde og/eller abonnere slik at vi også i framtida kan stå trygt og godt på egne bein, og ikke gjøre som SV: å be fienden om å finansiere sin egen død, vi tror nemlig ikke at han er så dum!

Postgiro 206068.

**TA KONTAKT MED
RØD UNGDOM !**

Skriv etter studiesrikel
(kr.20,-), opplysninger
om medlemskap og
informasjon:

RØD UNGDOM
boks 610, Sentrum
Oslo 5

«Gjør nokke!»

En av våre raskeste skiløpere har alltid på seg en liten strikkelue, ser jeg på TV. Denne strikkeluen fikk meg til å tenke på en annen rask ungdom jeg lærte å kjenne i 1943.

Da var han 17 år, og han ble kalt Tom. Han gikk alltid med en liten strikkelue. Vi arbeidet i den samme heimefrontgruppen, en sabotasjegruppe i Bergen. Jeg vet ikke om han hadde ski heller. Han var mekanikerlærling, og han brukte å komme med illegale aviser til meg i den forretningen jeg solgte brødvarer i.

En gang hadde han med seg et »prikkekort». Vi samlet inn penger på dem, økonomien var ikke så god. Jeg tror det var et bilde av Hitler laget av prikker. Og hver prikk vi stakk hull i betalte vi med 10 øre. En av mine kollegaer, Brynlaug, støttet oss på alle måter, men hun sa til Tom: »Pass deg, pass jobben din, du er så ung.»

Tom smilte, han hadde sterke, hvite tenner: »Min far er kommunist, eg blir kommunist, vi må gjøre nokke. Vi kan ikkje først tenke på å passe oss».

Tom ble dessverre bare 18 år. I »Våre falne» står et bilde av han og noen linjer:

Villy Valentinsen, skutt ned under russia på åpen gate, 5. des. 1944.

Til alle unge lærlinger, ta eksempel av Tom: Gjør nokke, Les Røde Garde, Bli med i Rød Ungdom!

Else B.

RUNE GERHARDSSEN HOS VENNER I ISRAEL

Ny serie i AUF-avisa »Arbeiderungdommen»: Rune Gerhardsen har vært på delegasjonsreise i Israel og beretter om sine inntrykk fra turen. Haakon Lies »La Israel leve»-linje skal nå følges opp av de unge, men iført en mer kledelig frakk.

Rune Gerhardsen kan nemlig fortelle at det Israelske arbeiderparti har svært så stor sympati for palestinerne sak, ja det var faktisk de som nevnte den først i samtalen, det er bare det at det er så mange høyre-ekstremister som demonstrerer i Israel for tida, så det er ikke så lett for broderpartiet å føre den politikken de egentlig ønsker.

Å nei Rune Gerhardsen, den går ikke. Det Israelske arbeiderparti sitter i regjeringa og er dermed ansvarlig

for den politikken Israel fører. Det er heller ingen tvil om at den Israelske LO har stått i spissen for aggresjonslinja i Israel hele tida, ja, den har vært en av de ivrigste forkjemperne for de aggresjonskrigene Israel har ført.

Rune Gerhardsen og AUF går imot Palestinernes viktigste krav: En demokratisk stat av jøder og palestinere, og oppløsning av den sionistiske staten Israel. I stedet slutter han seg til dem som vil gi Palestinerne ei ørkenstripe for seg sjøl, langt vekk fra det land de er drevet ut av. Denne linja har blitt praktisert tidligere i historia også, for eksempel Bantustan og indianerreservatene i USA, og viser hva AUF egentlig mener når de gir seg ut for å støtte palestinerne sak.

Det er populært og utbredt blant UH-medlemmer å gå med Libertas-merkene mot formynderstaten. »For deg – mot formynderstaten», står det på merkene. Og det er jo ikke så vanskelig å skjønne at folk reagerer mot APs »byråkrati i hverdagen».

Men hvorfor går UH-folk med disse merkene? De er mot AP, ja, men er de mot formynderstaten. Nei tvert i mot, de er for formynderstaten.

La oss ta et par sentrale eksempler. UH er flinke til å preike om individets frihet, særlig når det gjelder frihet for kapitalister og borgere til å gjøre hva de vil. Men hva med arbeidsfolk, er UH for individets frihet der? Nei, UH er for tvangslovene over arbeidsfolk. UH er for loven om tvungen voldgift, og de er for innføring av et statlig inntektsråd, det såkalte Skånlandutvalget. Hva betyr disse sakene?

Loven om tvungen voldgift som gjelder i dag, går i kort-het ut på at staten kan gripe inn i en arbeidskonflikt, kreve at arbeidsfolk skal stoppe en streik og at staten skal kunne avgjøre konflikten og bestemme hvor mye lønn arbeiderne skal få. Formynderstaten på sitt verste og et brudd på en grunnleggende menneske-rettighet: Streikeretten. Altså:

UH er for formynderstaten

UH er ikke for individets frihet når det gjelder arbeids-folks streikerett, da er de for formynderstaten, men de er for individets frihet når det gjelder kapitalistenes rett til å nedlegge arbeidsplasser, in-vestere, fastsette lønninger osv.

Skånlandutvalget betyr at det skal nedsettes et råd der staten, LO og arbeidsgiverforeninga deltar. Dette rådet skal sette ramma for lønningene, altså diktere arbeidsfolk hvor mye de skal ha lov til å kreve ved lønnsopp-gjørene. UH støtter dette for-slaget, som betyr en ytterli-gere undergraving av streike-

Sosialistisk Ungdom i NGS: Nei til sjølbestemt abort!

Det første landsstyremøtet i NGS etter landsmøtet ble avholdt ved påsketider. Møtet gjorde bra vedtak om streik og aksjon den 24. april, men viste også en annen viktig sak.

Kun i en eneste avstemning sto SUs folk i landsstyret mot Unge Høyre. I alle andre avstemninger sto de sammen. Det gjaldt f.eks. da det ble foreslått å oppfordre skolene til å slutte seg til 1. mai-

arrangementer som markerte klar holdning mot APs skole-politikk. UH og SU stemte mot. Også da et moderert forslag ble lagt fram som foreslo at elevene skulle reise skolekravene på 1. mai, stemte SU og UH sammen – mot.

Men heller ikke forslaget om at NGS skulle gå inn for å støtte kvinnes krav om sjølbestemt abort kunne SU

støtte. På tross av at en samla jentekonferanse i NGS hadde bedt NGS om å ta et klart standpunkt i denne saka, kunne ikke SU følge opp og stemte i stedet sammen med Unge Høyre – mot.

Er det slik SU har tenkt å kjempe for elevenes krav og mot reaksjonen i NGS i tida framover?

25000 er nådd!

I det avisa går i trykken kan vi slå fast at Røde Garde-kampanja hadde nådd sitt mål: 25000 kr. innen påske.Pr. 7/4 var det nøyaktige resultatet 25 700 kroner. Det er et resultat som vi er godt fornøyde med, og redak-sjonen og alle som driver med bladet vil takke alle som har gjort en innsats for å skaffe disse pengene. Samtidig vil vi oppfordre alle som evt. ennå har penger liggende som ikke er sendt inn, til å sende dette så fort som mulig.

Hva vil pengene gå til? Først og fremst vil det bidra til å holde prisstigningsspekulset i bakgrunnen en stund til. Oppmerksomme og faste lesere av Røde Garde veit allerede at både porto og papirpriser har steget med 40 % bare siden nyttår. Men denne innsamlinga, en bra opplagsøkning (forrige nr. gikk i 9 300) og en jamn strøm av abonnenter gjør at vi kan holde både den innholdsmessige og utstyrmessige kvaliteten i tida framover.

Vi vil igjen takke alle som har bidratt til inn-samlinga, og samtidig gi et tips: En bra måte å fortsette innsatsen for Røde Garde på er å verve abonnenter. Å abonnere koster kr. 20,- pr. år, og de som vil abonnere eller har vervelister, kan skrive til Røde Garde, boks 2046, Grunerløkka, Oslo 5.

red.

at arbeidsfolk bare får mindre og mindre og rutte med.

UHs prat om at de er mot formynderstaten er en bløff, i virkeligheten er de for en mye hardere formynderstat enn det AP foreløpig har klart å få til.

Det finnes bare en slags stat som ikke er formynderstat for arbeidsfolk, og det er den staten der arbeidsfolk sjøl sitter med makta, proletaria-tets diktatur. Bare da kan arbeidsfolk styre utviklinga i pakt med flertallet av folket sine interesser, mot borger-skapets og imperialistenes interesser som UH forsvarer.

Birger og Peder: tilbakeblikk på Vømmølåret

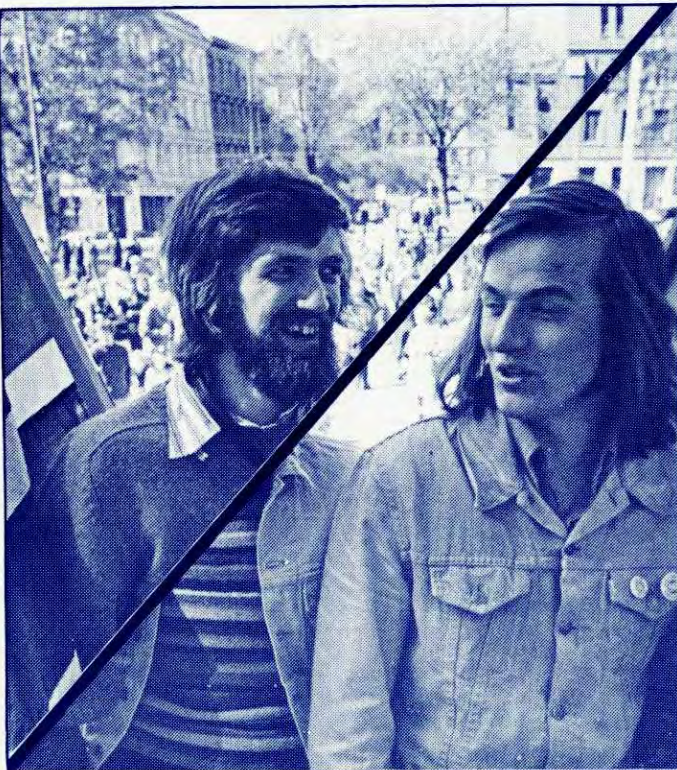
Vi sitter hjemme hos Birger Skruddusvingen, Peder Storvømmølvold er også der, og vi prøver å se litt tilbake på Vømmølåret.

Suksessen har vært formidabel, den første LPen har solgt i over 60 000 eksemplarer, og den andre og siste stiger fort på listene. Det er ingen tvil om at Vømmøl har slått rot i folket, unge som gamle, arbeidere, fiskere, bønder og mange andre grupper av folket, fordi de har hatt et budskap med et innhold og framført på et vis som når alle disse gruppene.

«— Jeg tror vi har slått så bra an fordi vi har klart å kombinere humor og politikk», sier Peder. «For eksempel på konsertene har vi lagt det opp slik at det skal være en politisk tråd, og at den tråden tar utgangspunkt i folks hverdag. Den humoristiske og enkle formen gjør at vi når mange».

Hvilken politisk funksjon har Vømmøl spelemannslag hatt? Vi er overbevist om at Vømmøl i alle fall har gjort en god ting, og en viktig ting: Tekstene, musikken og politikken har bidratt til å forene alle som forenes skal: Arbeidere, bønder, fiskere og andre mot de som bekjempes skal: Kapitalen, imperialismen og «partipampan i LO og DNA». Dette har gått som en rød tråd gjennom tekstene, og er sammen med den humoristiske formen den viktigste grunnen til at Vømmøl kunne nå ut så bredt.

— Mange har stilt spørsmålstegn ved såkalte «perspektivløse viser» som f.

eks. «Førarkort» på den siste LPen. Hv slags funksjon har disse visene?

«— For det første vil jeg si at det er ikke disse visene vi har prioritert og jobba mye med», sier Birger, «men vi tror allikevel at det har stor betydning at vi kan fleipe. Dette er humor som har tradisjoner på landsbygda, og den gjør i alle fall ikke skade fordi den ikke er ondsinn».

Vømmøl skal oppløses som gruppe. «Først og fremst fordi vi ikke er musikere», sier Birger og Peder. «Allerede fra starten var det klart at dette ville bli en tidsbegrensa sak. Dessuten har det vært hardt. I

november på den store Vestlandsturneen spilte vi 26 dager på en mnd. og var hjemme 2. Hvis vi skulle fortsatt, måtte vi i alle tilfeller ha trappa ned samtidig som vi måtte fornye oss, og skulle vi klart det måtte vi ha kuttet ut mye av turneringa. I alle fall er det klart at det ikke er personlige eller politiske motsetninger som har ført til oppløsning av gruppa».

Men sjøl om det hadde vært hardt, synes Birger og Peder at de har lært mye, og at det har vært ei fin tid. Spesielt bra har det vært å turnere for Rød Ungdom og AKP(m-l). Fordi det alltid var mye folk

og fin stemning, og fordi det har kommet skikkelig politikk ut av arrangementene. Konsertene var faktisk de største folkemøtene som hadde vært etter krigen på mange steder på denne turneen, på Vestlandet var det vanligvis minimum 400 på hvert sted. Bergens Tidende prøvde å utnytte dette og skape spild ved å skrive at Vømmøl var bra, men ikke appellen fra AKP(m-l). «Da måtte vi rykke ut med et skarpt svar sammen med AKP i Bergen», sier Peder. «Vi mener at AKP(m-l) og Rød Ungdom har en riktig politikk, og derfor var det helt rett å ha appeller på konsertene. Det var også noe av det som holdt motet oppe i den hardeste tida, at det var tydelig at det politiske utbyttet av arrangementene var stort. Det var også viktig og inspirerende å spille for de streikende heis- og telefonsentralmontørene og for ikke å glemme 1. mai-møtet på Grunerløkka som samla over 2000».

Vømmøl er oppløst, mange lurer på hva medlemmene skal gjøre i tida framover. «Vel, i likhet med mange andre av Røde Gardes lesere skal jeg fortsette undergravingsvirksomheten, sier Birger, jeg holder på å skaffe meg en jobb i industrien». Det samme skal Peder. «Vi fikk ikke laga så mange låter om Porselenstrand sjøl om det kanskje er vel så viktig som Vømmøldalen. Men det får vi ta igjen nå ved å ta jobb på en Porselens bedrift sjøl, sier Peder og Birger.